

رێبهری دۆسیه‌ی کارگێڕیی زانا و ناودارانێ کورد له کتێبخانه‌ی مه‌شیکه‌تی تورکیا

The guidebook of administrative dossier of Kurdish scholars in Mashikhat archive in Turkey

*هه‌مین عومه‌ر نه‌حمه‌د / Hemin Omar AHMAD

Makale Türü/Article Types: Bibliyografya Makalesi /Bibliography Article

Makale Geliş Tarihi/Received: 15.10.2021

Kabul Tarihi/Accepted/: 28.11.2021

Atıf/Citation: Ahmad. H. O. (2021).

”رێبهری دۆسیه‌ی کارگێڕیی زانا و ناودارانێ کورد له کتێبخانه‌ی مه‌شیکه‌تی تورکیا”

Bingöl Üniversitesi Yaşayan Diller Enstitüsü Dergisi 13, 37-80.

Orcid: 0000-0003-1985-9512

پوخته

به‌دیرتێزایی ئه‌و چه‌ند سه‌ده‌یه‌ی ده‌سه‌لا‌تی عوسمانیه‌ییه‌کان به‌سه‌ر به‌شی زۆری خاکی کورداندا،
چ له‌ سه‌رده‌می میرایه‌تی کورده‌کان و چ دوا‌ی نه‌مانیان، زانا و ناودارانێ کورد پۆلی گه‌وره‌یان له
داموده‌زگا‌کان و سیسته‌می کارگێڕیی ئه‌و ده‌وله‌ته‌دا گێڕاوه، ته‌نانه‌ت به‌شیک له‌ قازی و موفتیه‌کان
له‌ ده‌روه‌ی سنووری خاکی کوردستانیش فه‌رمانبه‌ر بوونه و هه‌ندیکیان له‌سه‌ر ئاستی ده‌وله‌تی
عوسمانیدا گه‌یشتونته‌ پله‌ی به‌رز و له‌ ته‌واوی جیهانی ئیسلامیشدا ناسراو بوونه. کتێبخانه‌ی
مه‌شیکه‌ت له‌ شاری ئه‌سته‌نبول که‌ ده‌یان هه‌زار دۆسیه‌ی قازی و موفتیه‌کانی دووسه‌د سا‌له‌ی
کو‌تایی فه‌رمانه‌وه‌ی عوسمانیه‌ییه‌کانی تێدا پارێزراوه، له‌و ئێوانه‌دا دۆسیه‌ی نزیکه‌ی پینج سه‌د
کوردی تێدا‌یه، که‌ ئه‌م وتاره‌ له‌ شیوه‌ی بیبلیۆگرافیا به‌ پێی زێد و شوینی له‌دا‌یکبونیان، شوینی
کارکردن، سا‌لی له‌دا‌یکبون، ژماره‌ی لاپه‌ره‌ی دۆسیه‌کان و ژماره‌ی ناسینه‌وه‌ی دۆسیه‌که‌ی ریزمان
کردوون. ئه‌م رێبه‌ره‌ (رێبه‌ری دۆسیه‌ی کارگێڕیی زانایانی کورد له‌ ئه‌رشیفی مه‌شیکه‌تی تورکیا)
یارمه‌تیده‌ره‌ بۆ بۆ دۆزینه‌وه‌ی ئه‌رشیفی هه‌موو ئه‌و زانا فه‌رمانبه‌ره‌ کوردانه‌ی که‌ له‌ ئێوان سا‌لانی
١٨٠٠-١٩٣٠ ژیاون.

وشه‌ی کللی: زانایانی کورد، موفتی، فه‌رمانبه‌رانی به‌رز، ده‌وله‌تی عوسمانی، ئه‌رشیفی
مه‌شیکه‌ت

* Dr. Bingöl Üniversitesi, FEF Fakültesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü.
heminaahmad40@gmail.com

The guidebook of administrative dossier of Kurdish scholars in Mashikhat archive in Turkey

Abstract

Throughout the decades of Ottoman authority on the large swaths of Kurdistan, Kurdish scholars and notables, either during the reign of Kurdish Emirates or after their disappearance, played their major role in the institutions and administrative systems of that state. Some of the cadis and muftis were employees even outside the Kurdistan borders, some others even reached to higher states, and got known worldwide. Mashikhat library in Istanbul keeps tens of thousand of cadis and muftis dossiers of two hundred years ago of Ottoman Empire, among them, about five hundred accounts of Kurdish figures are kept. In this article, they are listed, in the format of bibliography based on their place of birth, place of work, date of birth, page number of dossiers, and recognizing document pages

This guide (the guidebook of administrative dossier of Kurdish scholars in Mashikhat archive in Turkey) serves to find the archive of all Kurdish scholar personnels who lived from 1800-1930.

Keywords: Higher position Personnel in Ottoman Empire, Kurdish Scholars, Mashikhat Archive, Mufti.

دەستپێک

بەدرێژایی ئەو چەند سەدەییە دەسەڵاتی عوسمانییەکان بەسەر بەشی زۆری خاکی کوردستاندا، چ لە سەردەمی میرایەتیی کوردەکان و چ دواي نەمانیان، زانا و ناوادرانی کورد رۆڵی گەورەیان لە دامودەزگاگان و سیستەمی کارگێڕیی ئەو دەوڵەتەدا گێڕاوه، تەنانەت بەشێک لە قازیی و موفتییهکان لە دەرەوەی سنووری خاکی کوردستانیش فەرمانبەر بوونە و هەندیکیان لەسەر ئاستی دەوڵەتی عوسمانیدا گەیشتوونەتە پلەیی بەرز و لە تەواوی جیهانی ئیسلامیشدا ناسراو بوونە.

لە نیو فەرمانگەیی ئەرشیقی دەوڵەتی عوسمانیدا کە ئیستا ناوێندی سەردەمی له شاری ئەستەنبۆلە و زیاتر لە سەد ملیۆن بەلگەنامەیی کارگێڕیی سەردەمی عوسمانی تیدا پارێزراوه، سەبارەت بە زانا و ناوادرانی کورد هەزاران بەلگەنامە هەن، بەلام ئەو بەلگەنامانە زۆر بەکەمی بۆ کەسایەتی و زانایەکان جیاکراونەتەوه و بەگشتیی سەبارەت بە کورد و کوردستان زانیاری کارگێڕیی، سیاسی، کۆمەڵایەتی و ئایینی لەخۆدەگرێت. دۆزینەوه و پۆلینکردنی هەموو ئەو بەلگەنامانەیی دەربارەیی کورد و کوردستان کاری چەند کەسیک و سالیک و دووان نییه و ئومێد هەیه رۆژێک بێت لەسەر دەستی دلسۆزانی کورد و پێنەیی لەبەرگێراوی بەشی زۆری ئەو ئەرشیقە بهینریتەوه و بێتە کەرەستەیی توێژینەوهی توێژەرنامان.

بەندە چەند سالیک دەبی بەدوای ئەوه بووم کە لە رپیی ئەرشیقخانەیی عوسمانییەوه بەشێک لە ژیاانی شاعیر و زانایانی کورد بدۆزمەوه، لەو چەند جارەیی کە رپم کەوتۆتە ئەستەنبۆل زۆری جار سەردانی کتیبخانەیی مەشیخەتم کردوو کە تەنیا دۆسیهیی قازیی و موفتییهکانی سەردەمی عوسمانی تیدا پارێزراوه و هەر جار و بەدوای دۆسیهیی کارگێڕیی زانایەکی گەرپاوم. دواجار لەنیو ئەو دەفتەری کە لەوێ دانراوه و ئەوانەیی سەردانی ئەو کتیبخانەیه دەکەن بەهۆی ئەو دەفتەر و تۆمارەوه لەو کەسایەتیانە دەگەرین کە دەیانەوی توێژینەوهی لەسەر بکەن، بریارم دا تەنیا لەسەر چەند زانایەکی دیاریکراوی کورد کارنەکەم،

به لكو وهك ته واوكه ريبى پرؤژهى ميژووى زاناينى كورد له نيو به لگه نامه كانى عوسمانيدا، ئەمەشى رەگەل بخەم و هياش هياش كاربان تيدا بكەم. پلانه كەشم وا دانا له ريبى زىدى له داىكبوونيانه وه دەست پى بكەم و هەموو ئەو زاناينەى كه له خاكى كوردستان له داىك بوون (ئەگەر تاك و تەرا له و شوئانەى نەتەوى تريشى لىن) ئەوانيشيان بخەمە نيو و وهك ئاسانكارىيه كيش بۇ تويزەران له شيوەى نيمچه پىرست و ناسنامه يەكدا ئامادەيان بكەم تا تويزەران بتوانن به ئاسانترين شيوە له و كتيبخانه يەدا دەستيان به دۆسيەى دلخوازى خۆيان بگات.

بيگومان هەندىك گرفت هاتنه پيش ئەم كارە، ئەگەر چى ئەم رېبەرى بەردەستتان ناسنامهى دۆسيەى نزيكەى ۰۸۴ زانای كوردە، بەلام وپراى ئەوى دەشى ژمارەيهكى كەميان له نەتەوى كورد نەبن، لەبەر هەلەكەوتەى جوگرافىاي بەشيك له ناوهندى شارەكانى وهك كەركوك، ئورفا، ماردىن و سىرت...هتد، بەلام له هەر قەزايەك كه زانيومانە كوردى تيدا نەبووه نەمانخستۆتە نيو ئەو رېبەره، بۇ وپنە قەزاي خاس كۆى سەر به شارى (موش) و تەواوى دانىشتووانەكانى عەرب بوون، ئيمە هيج زانايەكى خەلكى ئەم قەزايەمان لاي خۆمان تۆمارنەكردوو، له گەل ئەوهشدا ناوهندى شارىكى وهك مووسل دۆسيەى نزيكەى چل زانای هەبوو، بەلام چەند دانەيكمان وهك نمونە داناوه و دلنياشين بەشى زۆرى زاناکانى كورد بوونه، ئەمە بۇ بەغدا و ئەستەنبوليش راست دەييت.

گرفتىكى ديكە ئەويه له نيو هەندى له دۆسيەكاندا ئامازە به نەتەوه يان كورديزانين نەكراوه، وپراى ئەمەش بەشيك له زاناينى كورد كه كۆچيان بۇ شارە گەورەكانى وهك بەغدا و ئەستەنبول كوردوو، كور و نەوهكانيان له و شارانە له داىك بوون و بوونەتە زانا و پلەى كارگېرىيى ئايينيان له دەولەتى عوسمانيدا هەبووه، كاتى كورتەى ژياننامهى خۆيان له و دۆسيانەدا نووسيووتەوه، ئامازەيان به زىدى باب و بايرانيان نەكردوو و تەنيا شوئنى له داىكبوونى خۆيان نووسيووه، بيگومان له مەشدا زۆر زانای كورد هەن ون بوونه و نازانين ئاخو له نيو ئەو هەزاران دۆسيەى زانايندا چەنديان كورد بوونه و له ولاتى غەربييدا گيرساونەتەوه! هەندى له و شوئانەى كه ئەو زاناينە تيدا قازى و موفتىي بوونه، ئەو كات ناحيه بوونه و ئيستا گوندىن، يان ناويان گۆراوه و ئيستا بەئاسانبي نادۆزرتەوه. بۆيه دەش هەندى شوئنى ترى كوردستان هەبى ئيمە له م رېبەردا ئاگادارى نەبووين و له داهاوتودا بدۆزرتەوه و بيانخەينه نيو ئەم رېبەرهوه.

ئەو شوئانەى كەوتوونەتە سوورباى ئيستا، بيگومان بەشيكى خاكى كوردستانە و كورد لىي نيشتەجى بوونه، بەلام نەبوونى زانياريمان سەبارەت بەو شوئانە له سەردەمى عوسمانيدا واى كوردوو له م رېبەردا زانيارى ئەوتۆ لەبارەى زانا كوردەكانى كوردستانى سوريا و تەنانهت ئەو زاناينەشى كه له شام و حەلبە بوون بەدەست نەخەين.

۱- ناوهرۆكى دۆسيەكان

دۆسيەكان له سالى له داىكبوونى زاناکانەوه دەست پيدەكەن، كه كۆنترينيان بۇ سالى ۰۵۰۸۱ و نوئترينيان بۇ سالى ۲۳۹۱ مىلادى دەگەریتەوه. خوا بزانی چەند دەيه و سەدە پيش ئەو ميژوو هەزاران زانای ناوونبووى ترى كورد هەبوون و تا ئيستا كەس پييان نازانى و ميژوو تۆمارى نەكردوون. به پيى سيستمى دۆسيەكان بەشى هەرە زۆريان فۆرميكيان تيدا، ناو و نازناو، ميژوو و شوئنى له داىكبوون،

۱ چەند سالىكە خەرىكى ئەم پرؤژيەم و ئيستا بەرگى يەكەمى ئامادى چاپە.

سەربوردەى خۆئىدىن، خىزمەتتى فەرمانبەرىيى و بەرھەمى زانستىيى لە لاپەرەپە كدا جىن كىردۆتەو و پىئوست بوو فەرمانبەرەكە شوئىنە والاكانى بە زانبارىيەكانى خۆى پىر كىر دىبايەو و لە شوئىنە كىش پىئوستى بە بەلگە ھەبووىيى وەك بەلگەى ئىيجازەى زانستىيى، يان فەرمانى چاپ كىردنى كىتەب و فەرمانى دامەزراندن و مووچە، دەخىرتە ناوى. لە گەل ئەو شدا چى نووسراوى گواستەنەو، راژە، زىاد كىردنى مووچە و ھەموو كىشەكانى تايبەت بە فەرمانبەرى دەولەت دەخرايە ئىو ئەو ئىزبارە و تۆمارەى فەرمانبەران. بۆيە گىنگىيى ئەو دۆسيانە تەنيا ھاوكار نىيە بۆ ساغ كىردنەو و بە شىك لە ژيانى ئەو زانايانە، بەلكو زۆر جار زانايانى ناوچەكە بە ناو و ئىمزاى خۆيان پىشتگىرىيى زاناکەيان كىردو و ئەو پىشتگىرىنامەيەش خراوتە ئىو دۆسيەكە، كە لە رپى ئەو دۆسيەو زانبارىيى لەبارەى زۆر لەو زانا كىردانەى كە فەرمانبەرى دەولەت نەبوون تاشكرا دەيىت، وپراى زانبارىيى لەبارەى دەزگا زانستى و ئايىنى و دادو بەرىيەكانى كوردستان، بە ھەموويان بە شىكى باشى مېژووى كورد و كوردستان رووناك دەكەنەو.

۲-ناساندنى رپىيەرەكە

لەم پىرست و رپىيەردە بۆ ھەر زانايەك ھەوت زانبارىمان نىشانداو، كە برىتەين لە:

ژمارە: تىيىدا ژمارەى دۆسيەكەمان وەك لە ژمارەى دۆسيەى كىتەبخانەى مەشىخەت ھاوتو بە ھەمان شىو گواستوو مانەتەو.

ناو: ناوى خودى زانايەكە، ھەندىكەيان ناوى لىكدران وەك مەمەدئەسەد، مەمەدەلى.... ھتد

ناوى باوك: تەنيا ئاماژەدانە بە ناوى باوك، ھەندى جار زانايەكە ئاماژەى بە ناوى باپىرى خۆيشى كىردو، ئەگەر نا بەگشتى لە ناوى خۆيان و باوكيان و ھەندى جار نازناويان زياتر ھىچى دىكەيان نەنووسىو.

شوئىنى لەدايكبوون: بەشى زۆرى زانايەكان بۆ لەدايكبوون ناوى ناوھندى شارەكەى خۆيان نووسىو و ھەندىكەيشيان لەگەلدا ناوى گوندەكەيان نووسىو.

مەئموورىيەت: شوئىنى كار كىردن، ھەندى لە زانايان لە زۆر شوئىندا فەرمانبەر بوونە، بەلام ئەو شوئىنە لىرەدا نووسراو كە پىيى ناسراو بوو و يان بەلگەنامەى ئىو دۆسيەكان زياتر پەيوەندىيى بە فەرمانبەرى ئەو شارەو ھەبوو بۆيە ئەوھيان دانراو.

سالى لەدايكبوون: لە سەردەمىكى دەسەلاتى عوسمانىدا سالى رۆمى بۆ كاروبارى دارايى و سالى كۆچىش بۆ كاروبارى رەسمى دانراو، ھەندى لە زانايان سالى لەدايكبوونى خۆيان بە رۆمى و ھەندىكى تر بە كۆچى نووسىويانە، بۆيە ئىمە نىشانەى (ر) لەپال سالى كە بۆ مېژووى رۆمى و نىشانەى (ك) لەپال سالى كە بۆ مېژووى كۆچىمان دانراو، ئەگەر نىشانەكانى (ر) و (ك) ىش نەبووى، واتە ديارنەبوو سالى لەدايكبوونەكەى بە حىسابى رۆمىيە يان كۆچى، ھەر وھا ئەگەر سالى كەشى ديار نەبووى بە والايى بەجىمان ھىشتوو.

ژ.لاپەرە: واتە ژمارەى لاپەرەى دۆسيەكانە، كە لە چەند لاپەرەيەكى كەمەو بۆ دىيان لاپەرە لەخۇدە گىرت و لەو شوئىنەى كە ھىچ ژمارەيەك دانەنراو، واتە دۆسيەكە لە كىتەبخانە نىشانى توپزان نادى و يان لە شوئىنى دىكە باس كراو و لىرەدا ناوھەى دووبارە كراوتەو.

ئىمە ھەولمان داوھ دەيان پەراوئىز بۆ چەند مژارئك بنوسين و بەشېكىشان سەرچاوەمان بۆ بەكارھىناون، لەوانە:

۱- كورتهى ژيانى چەند دانەيەكى كەم لەو زانا ناسراوانەى كوردمان لە پەراوئىز نووسيوھ.

۲- ناوى ئەو قەزا و ناحيە و شوئانەى كە لای خوئنەرى كورد كەم ناسراون، بەتايبەت ئەو شوئانەى كەوتوونەتە باكوورى كوردستان، بەشى زۆريمان ناساندوھ و بەگوئەرى لايەنى كارگېرى ئىستاي ولاتى توركيا ژمارەى ئەو گوند و ناحيانەمان لە ناساندنەكەدا دەستنيشان كردوھ.

۳- ھەندى لەو زاراوانەى وەك نائيب، ئۆدەجى، موسەووويد، موقەبيد...ھتد كە پلەى وەزيفى زاناكانمان بوھ، لە پەراوئىز بەگوئەرى توانا روونمان كردوونەتەوھ.

۴- لە ئەگەرى ھەلەيەك لە دەفتەرى تۆمارى كتيبخانەى مەشېخەت چ بۆ ناوى شوين، يان ناوى كەسايەتیی، ھەولمان داوھ لە پەراوئىز راستى بكەينەوھ.

لەگەل ھەموو ئەمانەشدا وەك پۆلينکردن، ئىمە بەگوئەرى زىدى لەدايكبوونى زاناكە ريزمان كردوون و رەچاوى شارى گەورە و بچوكان نەكردوھ، ناوى زىدەكە چۆن ھاتبەى كردوومانەتە سەرناو و لە بن ئەو سەرناوھدا چەند زانا ھەبووين دامانناون.

ئەمانە كورتهى ناسنامەى دۆسيەى نزيك پينچ سەد زاناى كوردستان، كە خۆى لە چەند ھەزار لاپەرەى بەلگەنامە دەبينتەوھ و دلئايين ئەمە دەستپيكيك دەييت بۆ دۆزينەوھى دۆسيەى زياترى زانايمان كە بە زمانى توركى نووسراون و لە ماوھى دادى پشتيوان بە خودا ژيانى ھەموو ئەمانە لە دوو توپى چەند بەرگيكدە بە زمانى شيرينى كوردى دەخەينە بەر دەستى خوئنەر و توپزەرى كورد.

رېبەرى زانايانى كورد

ھەولير

ژمارە	ناو	ناوى باوك	شوئى لەدايكبوون	مەئمووريەت	سال	ژ.لاپەرە
۰۳۰۵_۰۲	محەمەد ئەسەد ئەفەندى ^۲	شېخ محەمەد سەعید ئەفەندى	ھەولير	سەرۆكى ئەنجومەنى مەشاىخ	۱۳۹۱-۹۵۲۱ز	۳

۲ مەبەست ئەسەد ئەفەندى ئەربىلى يە، كە ناوى محەمەد ئەسەد كورپى محەمەد سەعید ئەفەندى و ئەوھى خەليفە ھيدايەتوللاى ئەربىلى يە، لە سالى ۷۴۸۱ى زايىنى لە ھەولير لەدايك بووھ. خوئندن لە مەدرەسەكانى ھەولير دەخوئىن، پاشان لە تەمەنى ۳۲ سالىدا و لە سالى ۹۷۸۱ دواى پينچ سال خوئندن و ئيرشاد دەبيتە خەليفە. ھەر لە ھەمان سالدا دەچيتە حج. دواى ئەوھى كە دەزان شېخەكەى (شېخ تەھا ھەربىرى) وەفاتى كردوھ، ھەر لە رېگەدا بريار دەدات بچيتە ئەستەنبول. لەوئ وەك ميوان لە تەكپەى بەشير ناغا دەمىنيتەوھ. داواى لى دەكرئ كە لەو تەكپەدا دەست بە ئيرشاد بكات. دواتر ھەر لەو تەكپەدا لە سالى ۳۸۸۱ دادەمەزرى. حەمىد پاشاى زاواى سولتان عەبدولحەمىد بانگپششى كۆشكى سولتانى دەكات و زۆر قسە و گەفت و لفتى بە دل دەبى و بەو ھۆيەوھ وەك ئەندامى ئەنجومەنى مەشاىخان دادەمەزرى. دواتر تەكپەيەكى لە ئەستەنبول بۆ دەكەنەوھ و لەوئ ئىجازەى تەرىقەتى قادرى دەدات و ھەموو رۆژانى دووشەم و پينچشەم زىكرى قادرى دەكرد، ھەر لەو تەكپەدا يەكەم كتيبى بە ناوى (كنز العرفان فى أحدات نبى الرحمن) بلاوودەكاتەوھ. دواى چاپكردنى ئەم

۰۲_۰۷۸۸	سېبىغەتوللا ئە فەندى	سېبىغەتوللا ئە فەندى	ھەولير	نائبىي ۳ كەركوك ۲۷۲۱-ك ۸۷
۰۱_۱۱۰۷	ئىبراھىم ئە فەندى ۴	ھەيدەرزادە عاصم ئە فەندى	ھەولير	ئەندامى ئەنجومەنى مەعارىف، مەشھورى شەرىعى ۱۸۲۱-ك- ۹۴

كتىبە شىخ لەلايەن زاناکانى ئەوساى غوسمانى رووبەرووى پەنخەنەكى زۆر دەپتەتە. سالى ۰۰۹۱ و بە ھۆى ناديارو، سولتان عەبدولجەمىد شىخ مەمەد ئەسەد بە برىارىك بۇ ھەولير دوردەخانەتە. ھەندىك پىيان وابوہ دورخستەنەوہەكى لەبەر بەرزەندى بوہ، كە ئەوسا حاكىمىكى تازە بۇ ھەولير دامەرزابو و شىخيان لەگەل حاكىمەكە بۇ ھەولير نارد تا ھاوكارى بكات. لەم ماوہەدا شىخ كىتیبى دووہى نووسى بە ناوى (المكتوبات) دواى چەند سالىك مانەوہى لە ھەولير و دواى لادرانى سولتان عەبدولجەمىد لە خەلىفەتە و ئىعلانى مەشرووتىيەت لە سالى ۱۹۹۱ دا شىخ دەگەرئەتەوہ ئەستەنبول و دەكرتە سەرۆكى مەجلىسى مەشاىخ. ھەر لەر ماوہەدا چەند نووسىنىكى لەبارەى تەسەووف نووسىن، لەبەر پەلە و پاىە و زىرەكىيەكەى، سولتان رەشاد وەك سەرۆكى وەفدى كاروانى حاجىيانى دەستنىشان دەكات. سالى ۵۱۹۱ دەستى لە كارى سەرۆكى مەجلىسى مەشاىخ كشانەوہ. دواى ھاتتە سەر كارى مستەفا كەمال ئەتاتورك و حكومەتى كۆمارى، شىخ لە مالىكەكى خۆى نەچووبە دەرە و خۆى لە چاوى خەلك بە دور گرت. ئەگەر چى خانووەكەيشى لەزىر چاودىزى پۇلىسا بوو. لە پۇزى ۳۲ كى كائونى يەكەمى سالى ۰۳۹۱ بە ھۆى رووداۋىكەوہ دەستگىريان كرد و حوكمى ئىعداميان بەسەردا سەپاند، بەلام لەبەر پىرىيەكەى حوكمەكەيان بۇ زىندانى ھەتاهەتايى گۆرى. بەلام شىخ عەلى ئەفەندى كورىان ئىعدام كرد. لە زىندان شىخ مەمەد ئەسەد نەخۇش كەوت و دواى گواستەنەوبان بۇ نەخۇشخانە لە شەوى ۱۳/۳۱ى مانگى نادار و لە نېوہى شەودا كۆچى دواى كرد. پۇلىس تەرمەكەيشيان نەدايەوہ كەس و كارەكەى و لە گۆرستانىكى نادياردا نىزاوہ. بۇ زياتر زانىبارى برۋانە (TDV İslam Ansiklopedisi, cilt: 11, sayfa: 348).

۳ نائىب واتە قازى، ئەوانەى كە دەولتە وەك قازى دىناردنە قەزا و ناحىە و شوئە بچوكەكان. بۇيە لەم وتارەدا لە ھەر شوئەتكى وەشى (نائىب) ھات بە واتاى (قازى) يە.

۴ مەبەست شىخولئىسلام ئىبراھىم ھەيدەرىيە. بە گۆردى ئىنسىكلۇپىدىيائى ئىسلامىي تۈركىي، ناوبرا لە سالى ۱۶۸۱ لە ھەولير لەدايك بوہ، كورى عاصم ئەفەندى ھەيدەرىيە. لە ھوجرە خۆئىندوہەتى و ھەرۋەھ لاي مامۇستاي تايبەتەش دەرسى خۆئىندوہ. لە سالى ۱۸۸۱ لە دادگا دادەمەزى دواى ئەوہى تاقىكردنەوہى پىدەكرى و لە بەراھىبەر دەستەى دادگا بە باشتىر پەلە سەركەوتو دەپ. لە ۹۱ى ئابى سالى ۶۸۸۱ دەپتە نائىبى زاخۇ تا ۱۲ى نىسانى سالى ۰۹۸۱ لەو پۇستەى دەمىنەتەوہ. پاشان لە ۹ى شوباتى سالى ۱۹۸۱ دەپتە نائىبى شارى جەزىرە و لەوئى لە ھەمان كاتدا بۇ سى مانگ بۆتە چىگىرى قائىمقامى شارەكەش. پىش تەواوكردنى ماوہكەى، جەزىرە جىدەھىلەت و دەچىتە ماردىن. لە ۹۲ى تەمموزى سالى ۱۹۸۱ دەپتە سەرۆكى دادگاى بەرايى شارى جەدە، دواى سالىك لە ۳۱ى دىسەمبەرى ۵۹۸۱ دەست لە كارەكەى دەكىشەتەوہ. دواى پازدە رۆژ وەك چىگىرى داواكارى گىشتى دادگاى مەركەزى شارى موسول دادەمەزى. لەبەر ئەوہى دەرەھقى ئەو سكاللا ھەبوون. بۇيە لە ۹۲ى نادارى سالى ۹۹۸۱ لە پۇستەكەى نامىن. لە ۱۲ى نادارى سالى ۱۰۹۱ دەپتە ئەندامى ئەنجومەنى مەعارىف، ھەرۋەھ لە ۲۲ى نۆفەمبەرى سالى ۱۰۹۱ دا نىشانەى سىيەمى مەجىدى پىدەدەرت. وپراى ئەمانە لە ۱۲ى ئابى ۱۰۹۱ دەپتە بەرپۇبەرى مەكتەبى دارولخىلافە. دواى ماوہەكە پەكەى دەپتە دووم لە ئەنجومەنى مەعارىف. دواى وەرگرتنى چەند پەلە و پاىەيەكى تر، لە ۰۱ى تەمموزى سالى ۰۱۹۱ دا لە دەقتەرى حاقانى بەشى كاروبارى شەرى دادەمەزى. لە سالى ۶۱۹۱ دا لە مدرسة الواعظىن دا دەرسى مېژووى فېرەق و گروپە ئىسلامىيەكان دەلئەتەوہ. ئىبراھىم ئەفەندى لە ۵ى ئابى سالى ۸۱۹۱ لە دار الحكمة الاسلامىيە سەر بە خىلافەت وەك ئەندام دادەمەزى. دواى ماوہەكە لە ۱۱ى نۆفەمبەرى سالى ۸۱۹۱ دا وەك شىخولئىسلام لە حكومەتەكەى تۇفيق پاشادا دادەمەزى، دواى ئەوہى لە ۳ى نادارى سالى ۹۱۹۱ تۇفيق پاشا دەست لەكارەكەيشەتەوہ، ئىبراھىم ئەفەندىش وازدەھىن. دواى ئەوہى حكومەتى فەرىد پاشا دىتە سەر دەستەلات، ئىبراھىم ئەفەندى دەپتەوہ شىخولئىسلام و پۇلىكى گرنگ دەگىزى بەتايبەتى لە گىتوگۆكانى لەگەل وەفدى كوردى و بەتايبەتتر كۆمەلەى تەعالى كوردى. ئەم كارەى ئىبراھىم ئەفەندى تا دەستلەكاركەيشانەوہى فەرىد پاشا لە ۰۲ى تەمموزى سالى ۹۱۹۱ دىزە دەكىشى. ناوبرا لە سالى ۳۳۹۱ لە بەغدا كۆچى دواى دەكات و ھەر لەوئى دەنئىزى. كۆمەلەكە بەرھەمى بە زمانى تۈركى چاپ كردوہ.

۱۱۶۵_۰۱	سعيد عهبدولفه تاح ئه فهندي	ئيبراهيم ئه فهندي مودهريس	ههولير	نائيبی رهواندوز	۵۶۲۱-ك-	۶۳
۱۳۱۲_۰۳	يوسف نه جمی ئه فهندي	ئه حمه د ئاغا	ههولير	مودهريس ههولير	۶۷۲۱-ك-	۷۲
۲۰۳۰_۰۱	ئيبراهيم ئه فهندي	حهيدره يزاده عاصم ئه فهندي ^۵	ههولير	نائيبی شاری جزيره	۱۸۲۱-ك-	۳۳
۲۱۵۷_۰۲	ئه حمه د ئه مين ئه فهندي	شيخ محه مه د سه عید ئه فهندي	ههولير	نائيبی حه ما ۷۲۳۱ ی رؤمی	۸۶۲۱-ك-	۸
۲۷۵۱_۰۱	عهبدوللا ئه فهندي	عهبدولره حمان ئه فهندي	ههولير	موفتي ههولير	۵۹۲۱-ك-	۷۳
۲۷۹۲_۰۱	داود فههمی ئه فهندي	حاجی هيدايه توللا ئه فهندي	ههولير	نائيبی ئوفاجيك	۳۵۲۱-ك-	۲۱
۲۹۳۴_۰۲	محه مه د سه عید ئه فهندي	حاجی مسسته فا ئه فهندي	ههولير	نائيبی مونتته فيق	۲۶۲۱-ك-	۶۱
۲۹۳۶_۰۲	مه ولود ئه فهندي	عهبدولقادر ئه فهندي	ههولير	نائيبی ئاکري	۹۴۲۱-ك-	۶۳
۲۹۴۲_۰۱	عهبدولکهريم ئه فهندي	حاجی مه ولود ئه فهندي	ههولير	نائيبی عه شاپيري سه بعه	۸۸۲۱-ك-	۴۱
۲۹۴۹_۰۱	مسسته فا فهوزی ئه فهندي	مه لا ره مه زان	ههولير	نائيبی ناحیه ی سولتانييه	۴۹۲۱-ك-	۴
۲۹۵۰_۰۱	(محه مه د) ئيسماعيل عهلی ئه فهندي	مه لا محه مه د ئه فهندي	ههولير	نائيبی ناحیه ی بهلهك ^۶	۵۸۲۱-ك-	۶
۲۹۵۳_۰۱	فهيزوللا ئه فهندي	عهبدوللا ئه فهندي	ههولير	کاتبی دادگای شه رعیی ههولير	۹۸۲۱-ك-	۸

۵ شينخولتيسلام ئيبراهيم حهيدره دوو دؤسيه ی جياوازی ههيه، له بهر ئه وهی که سايه تيبه کی گهوره بووه و دوو جار شينخولتيسلام بووه و ويزای ئه وهش سه رده ميک نائيبی شاری جزيره د بووه.

۶ له وانه يه بالهک ب، که ئه و کات مه رکه زه که ی گوندي گه لاله ی نزیک قه زای چؤمان ی سه ر به پاريزگای ههولير بووه.

۵	۹۷۲۱-ك-	كاتىبى داد گاي شەرعىي كۆيىسئىجەق	ھەولېر	ھاجى عەبدوللا	ئىبراھىم ھەقىقى ئە فەندى	۲۹۹۹_۰۱
۴	۰۸۲۱-ك-	تۆدەجى ^۷ داد گاي شەرعىي كۆيىسئىجەق	ھەولېر	ئەلىياس	خورشىد ئە فەندى	۳۰۰۰_۰۲
۸	۸۰۳۱-ك-	كاتىبى داد گاي شەرعىي گەقەر	ھەولېر	سەئىد ئاغا	مەھمەد عەلى ئە فەندى	۳۰۹۷_۰۲
۳۳	۵۸۲۱-ك-	موقتى و مودەپىسى ھەولېر	ھەولېر	كوچوك مەلازادە عوسمان ئە فەندى	مەھمەد ئە فەندى ^۸	۳۱۱۳_۰۲
۸	۱۹۲۱-ك-	مودەپىسى دەرسىيىز	ھەولېر	ھاجى مەھمەد ئە سەئىد	مەھمەد عەلى ئە فەندى	۵۳۳۸_۰۱
۴	۰۵۲۱-ك-	موقتى	ھەولېر	ئىسھاق ئە فەندى	عەبدولرەھمان ئە فەندى	۰۲۴۹_۴۵
۲	۹۴۲۱-ك-	نائىب	ھەولېر	عەبدولقادر ئاغا	مەھمەد مەولود ئە فەندى	۰۲۵۰_۲۴
۷۲	۳۴۲۱	نائىبى ئەربىل	گومان ھەيە لە بئەرتەدا خەلكى ھەولېر بويى	عەبدوللا ئە فەندى	داغستانىزادە ھەيدەر ئە فەندى	۰۲۵۰_۲۵
۷۲	۵۹۲۱-ك-	نائىبى سىلقان	ھەولېر	مەلا رەمەزان	مستەفا فەيزى ئە فەندى زىيارەتى	۰۲۵۱_۱۹
۶	۷۹۲۱-ر-	نائىبى داوق	ھەولېر	مەلا سالىح ئە فەندى	مەھمەد ھەمدى ئە فەندى	۰۲۵۱_۲۱

۷ تۆدەجى: ئەو كەسەي رېنكخەرى ژوورى داد گايە و بەررىسى لايەنى كارگىزى و بەرپۆدەردنە كەيەتى.

۸ مەھمەست مەلا مەھمەد ئە فەندى باپىرى مەلا گىچكەي ھەولېرە و باوكى شىخ عومەر ئە فەندى تەربىيلىيە.

۴	۰۲۵۱_۳۰	مهلا عه بدوللا	مه مده ئه فهندي	هه ولير	نائيب	۰۴۹۲۱-ك	۴
۴	۰۲۵۱_۳۱	مه مده موخليس ئه فهندي	ئه حمده عيزهت ئه فهندي	هه ولير	نائيب	۰۹۹۲۱-ك	۴
۷	۰۲۵۱_۳۳	مه مده ته و فيق ئه فهندي	حاجي مه مده مه ولود ئه فهندي	هه ولير	؟	۰۶۹۲۱-ك	۷

سلیمانی

۸۲	۰۱۱۷_۰۳	مه مده مه عرف ئه فهندي	عه بدولفه تاح ئه فهندي	سلیمانی	نائيبی هندییه	۰۵۵۲۱-ك	۸۲
۰۲	۰۲۸۴_۰۱	ئه حمده فائيز ئه فهندي ^۹	شيخ مه محمود ئه فهندي	سلیمانی	نائيبی قسطنونی	۰۸۵۲۱-ك	۰۲
۷۴	۰۷۶۶_۰۲	مه مده ره شید ئه فهندي	ئه حمده حمده ئه فهندي	سلیمانی	قازیبی گولعه نېهر	۰۲۹۲۱-ك	۷۴
۸۳	۱۰۱۱_۰۳	مسته فا ئه فهندي	مه محمود ئه فهندي	سلیمانی	نائيبی گولعه نېهر	۰۸۵۲۱-ك	۸۳
۶	۱۰۵۵_۰۱	عه بدولقادر ئه فهندي	مه عرووف تاغا	سلیمانی	موقه بیید ای داد گای شه ریعی مونتته فیق / ناسرییه	۰۱۹۲۱-ك	۶

۹ مه بهست ئه حمده فائيز بهرزنجه بییه، که له کتیبه کهی خویدا به ناری ایهی القلائد دا، ژياننامه کهی نوسراوه که کورته کهی بهم شپوه بییه: سید ئه حمده فائيز کوری سید مه محمود کوری حاجی سید ئه حمده کوری سید عه بدولسه مده فضل الدین کوری قوتبی زهمان سید حه سنی گله زهردییه، گله زهرده گوندیکه ده که وئته رووی قبیله ی شاری سلیمانی، کوری سید مه مده نؤدی کوری سید علی کوری باباره سول کوری سید عه بد کوری سید عبد الرسول کوری سید قه له ندر کوری سید عبد السید کوری سید عیسا کوری سید حسین کوری سید بایه زید کوری سید عه بدولکه ریم کوری سید عیسا یه که بهرزنجه ی بنیاتناوه. ئه م سید عیسا یه ش کوری باباعه لی هه مده انی کوری سید یوسف هه مده انی کوری سید مه نسور کوری سید عه بدولعه زیز کوری سید عه بدوللا الاصغر کوری سید اسماعیل المحدث کوری ئیمام موسای کازم کوری ئیمام جه عفری صادق کوری ئیمام محمد الباقر کوری ئیمام زین العابدین علی کوری حه زرتی حوسین کوری ئیمام علی کوری ئه بوتالب. ئه حمده فائيز له سالی ۸۵۲۱هـ کؤچی له گله زهرده له دایک بووه. قورئانی پیرؤز و هه ندی ریساله ی فارسی و ته سرفی زنجانی لای باوکی خوئندووه، پاشان عه وامیل و شه رحی زنجانی و شه رحی کافیه و ئیساغؤچی و فه ناری و ریساله ی الوضع و ئیستیعاری مه لا ئه بویه کری میرپؤسته می و رساله الحنفیه فی الاداب و به شیک له عبد الله الیزدی شرح ته ذیب المنطق التفتازانی لای مه مده غالب ئه فهندي خوئندووه. پاشان رساله علی قوشچی له عیلمی الوضع و شرح الشمسیه فی المنطق و ته ذیب الکلام للفتازانی و علم العروض ی لای سید مسته فای ئه فهندي بهرزنجه خوئندووه، هه روه ها شرح الهدایه فی الحکمه مع بعض حواشیه لای ئه حمده ئه فهندي نؤدشی موقتی سلیمانی خوئندووه. دواتر به شیک له کتیبی المطول لای ئه حمده ئه فهندي الپیرحسنی موقتی سلیمانی خوئندووه. هه روه ها ئوسولی فیقه و فه رموده و به شیک له ته فسیری به یزاوی لای کاک ئه حمده دی شیخ که خالی بووه خوئندوویه تی. له رووی کارگېرییه وه له ناوه وه و ده روه دی کوردستاندا قازیبی بووه و زؤر پله و پایه ی له ده لئه تی عوسمانیدا هه بووه، له کتیبه که دا هه موی باس کراوه به لام له بهر درپؤداریی ده رفه ت نایب لئره دا بیانئوسین. وئرای ئه م هه ش ئه حمده فائيز زیاتر له بیست بهر هه می له پاش به جیماره.

۱۰ موقه بیید: تۆمارکه ر، ئه و که سه بوو که گوتن و کاروباری نیو داد گای به شیوازی نوسین تۆمارده کرد.

٤	٠١٣١-ك-	كاتىبى دادگاى شەرىعى قاجىسى عەممارە	سلىمانى	محەمەد ئە فەندى	عوسمان نوورى ئە فەندى	١٠٧٣_٠١
٥	٢٩٢١-ك-	موزير ١١ دادگاى شەرىعى قاجىسى عەممارە	سلىمانى	عەزىز ئە فەندى	محەمەد عەلى ئە فەندى	١٠_٤٧٠١
٥	٩٨٢١-ك-	بەرپۆبەرى ئەيتامى عەممارە	سلىمانى	مەلا ئەحمەد ئە فەندى	محەمەد ئەمىن ئە فەندى	١٠_٦٧٠١
٥١	٢٨٢١-ك-	نائىبى سەلاھىيە	سلىمانى	ئەحمەد فائىز ئە فەندى	محەمەد عارف حىكمەت ئە فەندى ^{١٢}	١١٥٩_٠٢
٣	٩٦٢١-ك-	كاتىبى دادگاى شەرىعى دىوانىيە	سلىمانى	ئەحمەد ئە فەندى	محەمەد ئاغا	٣٠_٠٢٢١
٣٣	٢٧٢١-ك- ٣٣٣١	قازى ئىدلب	سلىمانى	ئەحمەد ئە فەندى	حوسىن جىلمى ئە فەندى	١٢٢٤_٠٢
٦١	٩٥٢١-ك-	نائىبى سەقز	سلىمانى	مەحمۇد ئە فەندى	محەمەد ناصح ئە فەندى	١٤٦٤_٠٢
٢١	٠٧٢١-ك-	موقتىي كەرەك	سلىمانى	عەبدولرەحمان ئە فەندى	محەمەد صالح ئە فەندى	٢١٧٢_٠٢
٣١	٩٩٢١-ك-	موقتىي سلىمانى	سلىمانى	حاجى محەمەد ئەمىن ئە فەندى	عەبدولعەزىز ئە فەندى	١٠_٨٢٧٢
٩	٤٦٢١-ك-	سەركاتىبى دادگاى شەرىعى سلىمانى	سلىمانى	مەلا رەسوول	عەبدوللا عىرفان ئە فەندى	١٠_٩٢٧٢
٠١	٠٧٢١-ك-	بەرپۆبەرى ئەيتامى دادگاى شەرىعى سلىمانى	سلىمانى	عوسمان ئاغا	محەمەد رەشىد ئە فەندى	٢٧٣٠_٠١
٨	١٩٢١-ك-	موقتىي مۇسلى	سلىمانى	مەلا ئەحمەد ئە فەندى	محەمەد نەجىب ئە فەندى	٢٧٣٥_٠٢
٠٣	٢٩٢١-ك-	ىبتاكشاد دادگاى شەرىعى مەعمۇرە	سلىمانى	حاجى عەبدوللا	محەمەد ئەمىن ئە فەندى	٢٧٤٩_٠١

- ١١ موزير: جۆرە ۋەزىفە يەك بوو لەئىز دادگا، ھەندى جار رۇلى قازى دەبىنى و ھەندى جارىش ئەوراقەكانى بۇ قازى نامادەدەكرد. لە سەردەمىكدا موزير رۇلىكى سەربازى و ئەمىنىشى لەئىز ژوروى دادگادا بىنىو. (بۇ زياتر زانبارى پروانە تورك ئىسلام ئەنسىكلۇپىدىياسى).
- ١٢ مەبەست عارف حىكمەت ى كورى زانای گەرە ئەحمەد فائىز بەرزنجىيە.

۷	۱۷۲۱-ک	موده ريسی کۆيسنجهق	سلیمانی	حه سهن ئه ی دنه	حه ققی ئه فهندی	۲۰_۰۶۷۲
۴	۵۵۲۱- ۷۱۳۱ پ	نائیبی سامهرا	سلیمانی	سهید ئه حمه ئه فهندی	مه حمود فهوزی ئه فهندی	۲۰_۵۲۹۲
۶	۹۶۲۱-ک	نائیبی ههولیر	سلیمانی	شیخ عبد السلام ئه فهندی	ئه حمه ئه فهندی	۲۹۳۳_۰۱
۵	۷۸۲۱-ک	نائیبی قه لاسیوکه	سلیمانی	عه بدوللا ئه فهندی	عه لی ئه فهندی	۲۹۴۳_۰۱
۴	۶۰۳۱-ک	نائیبی ناحیهی پشدهر	سلیمانی	شیخ عه بدولره حمان	سهید ئه حمه ئه فهندی	۲۹۴۶_۰۱
۴	۹۸۲۱-ک	به پۆبه ری ئه یتامی دادگای شه رعیی بازیان	سلیمانی	مه حمه د سالح ئه فهندی	ته و فیق ئه فهندی	۲۱۰_۴۸۹
۳	۰۱۳۱ ک	موحزیری دادگای شه رعی بازیان	سلیمانی	عه بدولره حمان به گزاده عه زیز به گ	مه حمه د ئه مین ئه فهندی	۱۰_۵۸۹۲
۵	۹۹۲۱-ک	به پۆبه ری ئه یتامی کۆيسنجهق	سلیمانی	حاجی هه سه ن ئه فهندی	عارف حیکمه ت ئه فهندی	۲۹۹۸_۰۱
۷۱	۱۰۳۱ ک	موقتیبی عاصر	سلیمانی	مه لا عه زیز ئه فهندی	مه حمه د ره شو ف ئه فهندی	۳۰۵۷_۰۲
۰۲	۹۵۲۱-ک ۷۱۳۱ پ	نائیبی گه قهر	سلیمانی	شیخ عه بدولکه ریم ئه فهندی	مسته فا ئه فهندی	۳۰۵۶_۰۲
۰۱	۹۶۲۱ ک	موفه تیشی مه دره سه کان	سلیمانی	شیخ هه سه ن بن سه لامی	زوهدی ئه فهندی	۵۳۱۳_۰۱
۱	؟	نائیبی شارباژیر	سلیمانی	؟	نه صروللا سه بری ئه فهندی سوله یمانیه لی	۰۲۴۹_۳۹
۲	؟	نائیبی بازیان	سلیمانی	؟	عه بدوللا ئه فهندی سلیمانیه لی	۰۲۴۹_۴۰
۲	۱۸۲۱-ک	ده رسیم	سلیمانی	؟	عه بدولره حمان ئه فهندی	۰۲۵۳_۶۵

قەرەداغ

٤١	٢٧٢١-ك-	موفتیی خانەقین	قەرەداغ	محەمەد ئە فەندی	محەمەد ئە فەندی	٢٠١٨_٠٣
٤٢	٣٩٢١-ك-	موفتیی موسەووید ^{١٣} سلیمانی	قەرەداغ	عەبدولفەتاح ئە فەندی	جەلالەدین ئە فەندی	٤٣٥٣_٠١

گولەنەبەر

٩١١	٤٨٢١- ٨٣٣١	موفتیی مەرکەزی ئادەنە	گولەنەبەر	عەزیز بەگ	محەمەد تاهیر ئە فەندی	٢٥٤٠_٠٢
٦	٨٨٢١-ك-	موفتیی گولەنەبەر	گولەنەبەر	سەید محەمەد	مستەفا ئە فەندی	٢٧٤١_٠٢

شارەزوور

٦٤	٥٦٢١-	مامۆستای وانه بیژ لە بایەزید	شارەزوور	شیخ ئەحمەد وەسیم ئە فەندی	محەمەد سەعید ئە فەندی	١٧٦٠_٠١
٨١	٨٥٢١	نایب کۆیسنجەق	شارەزوور	خەلیل خالص ئە فەندی	ئەحمەد عیززەت ئە فەندی	٢٩٢٧_٠١

شارباژێر

٧	١٧٢١-ك-	نایب ناخەیی قزلجە	شارباژێر	مەلا خدر ئە فەندی	عەبدوللا فەهمی ئە فەندی	٢٩٥٤_٠
٤	٧٠٣١	موحزیری دادگای شەرعیی بایەزید	شارباژێر	عەبدولرەحمان ئاغا	عومەر فەوزی ئە فەندی	٢٩٨٦_٠١

خانەقین

٣	٤٨٢١	مودەررەسی خانەقین	خانەقین	فەوزی ئە فەندی	محەمەد غالب ئە فەندی	١٢٠٦_٠٢
---	------	-------------------	---------	----------------	----------------------	---------

سەلاحییە^{١٤}

٥	٤٧٢١-ك-	باشکاتی دادگای شەرعیی سەلاحییە	سەلاحییە / کفری	محەمەد رەزا ئە فەندی	عەلی ئە فەندی	٢٩٨٢_٠١
٦	٨٠٣١-ك-	کاتی دادگای شەرعیی سەلاحییە	سەلاحییە / کفری	عومەر بەگ	عەبدولرەحمان ئە فەندی	٢٩٨٣_٠١

١٣ موسەووید جۆرە کاتیبیک بوون رەشئوسى نووسراوى رەسمىی دادگایان نامادەدەکرد.

١٤ مەبەست شارى کفرى نێستایە.

كۆيسنجەق

۶۳	ك-۸۵۲۱-	نائىبى دليىم	كۆيسنجەق	موسا ئە فەندى	محەمەد ئە مەين ئە فەندى	۱۱۶۷_۰۱
۱۳	ر-۹۹۲۱-	موفتېبى كۆيسنجەق	كۆيسنجەق	مەلا عەبدوللا ئە فەندى	محەمەد ئە فەندى ^{۱۵}	۲۷۵۹_۰۱
۹	ك-۲۹۲۱-	مودەرىسى كۆيسنجەق	كۆيسنجەق	شىخ مەلا تەيب ئە فەندى	بەھائە دىن ئە فەندى	۲۷۶۰_۰۱
۱۱	ك-۹۵۲۱- ر-۳۳۱	موفتېبى كۆيسنجەق	كۆيسنجەق	ئىبىن زاھىدى محەمەد ئە فەندى	محەمەد سالىح ئە فەندى	۲۹۳۶_۰۱
۴	ك-۵۰۳۱-	نائىبى ناحىەى گل له كەركوك	كۆيسنجەق	حاجى محەمەد ئە مەين ئە فەندى	محەمەد نەجىب ئە فەندى	۲۹۴۷_۰۱
۵	ك-۴۹۲۱-	موقەببىدى دادگاي شەرى كەركوك	كۆيسنجەق	حاجى محەمەد ئە فەندى	محەمەد تەوفىق ئە فەندى	۲۹۹۲_۰۱

رەواندز

۰۲	ر-۸۸۲۱-	موفتېبى رەواندز	رەواندز	عەبدولحەكىم ئە فەندى	محەمەد ئە مەين ئە فەندى	۲۷۵۵_۰۲
۷	ك-۴۰۳۱-	بەرپۆبەرى ئە يتام له دادگاي شەرى رەواندز	رەواندز	حاجى عومەر ئە فەندى	محەمەد سالىح ئە فەندى	۲۹۷۵_۰۲
۷	ك-۲۸۲۱-	بەرپۆبەرى ئە يتامى رەواندز	رەواندز	مستەفا ئە فەندى	ئەحمەد نورى ئە فەندى	۲۹۷۶_۰۱
۴	ك-۱۰۳۱- ۹۰۳۱	كاتىبى دادگاي شەرى رەواندز	رەواندز	حاجى خەلىل بەگ	تۆففىق سامى ئە فەندى	۲۹۷۷_۰۱
۵	۵۷۲۱	خزمەتكارى دادگاي شەرى رەواندز	رەواندز	عەزىز ئە فەندى	مستەفا ئە فەندى	۲۹۷۸_۰۲
۶	ك-۳۰۳۱-	دادگاي شەرى هەولير	رەواندز	ئەحمەد ئە فەندى	محەمەد نورى ئە فەندى	۲۹۸۹_۰۲
۲۱	ر-۱۰۳۱	باشكاتب	رەواندز	حاجى جەمىل بەگ	محەمەد تەوفىق ئە فەندى	۰۲۵۳_۱۱

۱۵ مەبەست (مەلا محەمەدى جەلئزادە) مەلاى گەورەى كۆبەبە.

كەركوك

۰۱_۰۵۶۱	عەبدولقەتاد ئەفەندى	عەبدولقادر ئەفەندى	كەركوك	مودەرىسى مەخمور ك-۰۸۲۱-۳
۰۱_۰۹۱۷	حاجى سەيد عەبدولسەتار ئەفەندى	سەيد ئەحمەد عەبدولغەنى ئەفەندى	كەركوك	لە نەقىبولتە شرافە كانى كەركوك ك-۰۵۷۲۱-۳۱
۰۱_۱۱۶۱	يوسف سىنان ئەفەندى	مەلا ئەحمەد ئەفەندى	كەركوك	نائىبى سلىمانىيە ك-۰۵۵۲۱-۸ ۲۲۳۱
۰۱_۱۴۰۰	عەبدولخالق ئەفەندى	مەحمەد نەجىب ئەفەندى	كەركوك	نائىبى مەندەلى ك-۰۹۹۲۱-۷۳
۰۲_۲۰۲۵	حەسەن (حوسىن) ئەفەندى	مەحمەد ئەفەندى	كەركوك	نائىبى گەرمك ك-۰۶۴۲۱-۵۱
۰۱_۲۷۴۳	حەسەن سامى ئەفەندى	سەيد عەبدولغەنى ئەفەندى	كەركوك	موفتىبى كەركوك ك-۰۳۷۲۱-۰۲
۰۱_۲۸۰۲	عارف مەعروف ئەفەندى	عەبدوللا ئەفەندى	كەركوك	نائىبى مەعمورە تولغەزىز ك-۰۴۵۲۱-۹۱
۰۱_۲۹۲۶	ئەحمەد نامى ئەفەندى	عەبدولقەتاد ئەفەندى	كەركوك	نائىبى رەتەبە ك-۰۵۶۲۱-۹
۰۱_۲۹۴۴	كامل ئەفەندى	مەحمەد عەلى بەگ	كەركوك	نائىبى سرۆچك ك-۰۷۹۲۱-۶
۰۱_۲۹۴۵	مەحمەد رەئوف ئەفەندى	يوسف ئەفەندى	كەركوك	نائىبى ناحىيە تكريت ك-۰۹۹۲۱-۶
۰۱_۲۹۵۱	عەبدولستار ئەفەندى	سەيد مەحمەد ئەفەندى	كەركوك	نائىبى ناحىيە ؟ ك-۰۱۰۳۱-۵
۰۱_۲۹۹۳	ئەمىن ئەفەندى	مەلا عەبدوللا ئەفەندى	كەركوك	كاتىبى دادگاي شەرى مەعمورە ك-۰۷۸۲۱-۵
۰۱_۲۹۹۶	جەمىل ئەفەندى	خورشيد بەگ	كەركوك	بەرپۆبەرى ئەيتامى ئامىدى ك-۰۶۰۳۱-۴
۰۱_۳۰۴۵	عەبدولقادر ئەفەندى	سەيد حوسىن ئەفەندى	كەركوك	موفتىبى زۆر ك-۰۸۵۲۱-۴۱ ۲۲۳۱
۰۱_۳۵۸۷	مەحمەد دەرويش ئەفەندى	لوتقوللا ئەفەندى كەركوكى	كەركوك	نائىبى ناحىيە زۆر ك-۰۵۲۱-۹۲
۰۱_۳۶۶۶	عەبدولسەمەد ئەفەندى	مەلا حەسەن ئاغا	كەركوك	مامۇستاي دەرسىتى مەدرەسەى ئاياسۇفيا ك-۰۲۸۲۱-۰۱

۹	ك-۳۸۲۱	ناىبى قەزاي سەلاحييە	كەركوك	سەعيد ئەفەندى	مستەفا ئەفەندى	۰۲۵۰_۰۶
۳	۴۰۳۱	ناىب	كەركوك	ئەحمەد ناجى ئەفەندى	مەحمەد رەئوف ئەفەندى ناجى ئەفەندىزادە	۰۲۵۱_۲۶
۴	ك-۱۰۳۱	ناىب	كەركوك	سەيد مەحمەد ئەفەندى	عەبدولستار ئەفەندى	۰۲۵۱_۲۹
۷	۴۸۲۱	مودەپرىس	كەركوك	قازى مەحمەد ئەفەندى	ئىسماعىل ئەفەندى	۰۲۵۱_۳۲
۰۱	ك-۸۹۲۱	مامۇستاي مەكتەبى سەرەتايى سىلمانى	كەركوك	سەيد مەحمەد ئەفەندى	سەيد ئەحمەد شاكر	۰۲۵۲_۳۰
۱	۱۸۲۱	مامۇستاي ئەدەبى عەرەبى	كەركوك	؟	عەبدولسەمەد ئەفەندى	۰۲۵۴_ ۴۹_۳۹

بەغدا^{۱۶}

۱۲	ر-۷۶۲۱	موقتىي بەغدا	بەغدا	زەھاويزادە مەحمەد فەيزى ئەفەندى	مەحمەد سەعيد ئەفەندى	۲۰۱۰_۰۳
----	--------	--------------	-------	------------------------------------	-------------------------	---------

موسىل^{۱۷}

۴۱	ك-۲۷۲۱	موقتىي رانىە	موسىل	حاجى مەلا مەحمەد	مەلا سىلمان ئەفەندى	۲۷۵۳_۰۲
۳۱	ك-۲۴۲۱	ناىبى مەحمودى	موسىل	مەلا ئەحمەد ئەفەندى	مەحمەد سەلىم ئەفەندى	۰۲۵۰_۴۲
۰۱	ر-۴۸۲۱	موقتىي سەلاحييە	موسىل	مەلا مەحمەد	مەحمەد سەعيد ئەفەندى	۲۷۵۶_۰۱
۳	ك-۶۶۲۱	موقتىي دھۆك	موسىل	سىبغەتوللا ئەفەندى	مەحمەد شەوقى ئەفەندى	۱۲۳۷_۰۱

۱۶ لەنىو دۆسيەكانى بەغداددا گەللىك زانا ھەن، بەلام نازارنىن كە چەندىان كورد بوونە، بەشنىك لەوانە باوك و باپىر و بنەمالەكەيان لە كوردستانەو بەغدا كۆچيان كوردو و لەوى لەدايك بوون، دەپن لە داھاتودا ھول بەدەين يەك بەيەك ناوەرۆكى دۆسيەكان تەماشاشا بگەين بۆ ئەوئى زىدى ئەسلىيان بدۆزىنەو، لە دۆسيەى بەغدادا تەنيا مەلا سەعيدى كورپى موقتى زەھاويمان ناسىيەو.

۱۷ لەنىو كىتېبخانەكەدا ئەوانەى لەدايكوبوى شارى موسىل چل كەسن، پىمان واىە لەم چلە كەسە بەشى زۆريان كوردن، چونكە زۆرەيان لە ناوچە كوردنشىنەكاندا كاربەدەست و وەزىفەدار بوونە، ئىمە ھەر بۆ نمونە ئەم چوار دانەيەمان ھەلئازد.

سەنە ۱۸

۹	۰۶۲۱-ك	ناىبى قەطفى	ئىران (راستىيە كەى)	شەيخوڭچەم ئە فەندى ۱۹	مەمەد جەسىم ئە فەندى	۱۰۱۳-۰۱
---	--------	-------------	---------------------	--------------------------	-------------------------	---------

دەۋك

۱۲	۰۴۸۲۱-ك	موقتىي دەۋك	دەۋك	مەمەد شەۋقى ئە فەندى	مەمەد سالىح ئە فەندى	۲۷۱۵-۰۲
۶	۰۶۹۲۱-ك	مودەپىسى دەۋك	دەۋك	عەبدوللا ئە فەندى	تەھا ئە فەندى	۲۷۱۶-۰۲
۶	۰۲۰۳۱-ك	مودەپىسى دەۋك	دەۋك	عەبدولرەحمان ئە فەندى	مەمەد سەلىم ئە فەندى	۲۹۵۶-۰۱
۶۱	۰۸۶۲۱-ك	موقتىي دەۋك	دەۋك	سەيغەتوللا ئە فەندى	ئەحمەد شەۋقى ئە فەندى	۲۹۹۵-۰۱

ئاكىرى

۶۱	۰۸۹۲۱-ك	موقتىي ئاكىرى	ئاكىرى	مەمەد سەئىد ئە فەندى	ھەيىبەتوللا زەھنى ئە فەندى	۲۷۲۲-۰۱
۵	۰۷۵۲۱-ك ۰۱۳۳۱	مودەپىسى ئاكىرى	ئاكىرى	مەلا ئەحمەد	مەلا عەبدوللا ئە فەندى	۲۷۲۳-۰۱
۲	۰۹۹۲۱-ك	ئۆدەجى دادگاي شەرىئىي ئاكىرى	ئاكىرى	تاھىر ئە فەندى	مەمەد ئە فەندى	۲۹۸۰-۰۲

زاخۇ

۹	۰۵۶۲۱-ك	موقتىي زاخۇ	زاخۇ	شىخ يوسىف ئە فەندى	قاسم ئە فەندى	۲۷۱۹-۰۱
۷	۰۱۳۱	مودەپىسى زاخۇ	زاخۇ	شىخ يوسىف زادە قاسم ئە فەندى	عەبدوللا ئە فەندى	۲۷۲۰-۰۱
۵	۰۶۰۳۱	موقتىي قەزاي زاخۇ	زاخۇ- موسىل	تەھا ئە فەندى	مەلا يونس ئە فەندى	۰۲۵۳-۰۴۹

۱۸ شارى سەنە ئەوسا لە بن دەسەلاتى قاجارىيەكان بوو و ھەندى لە زاناىانى مەردۇخى كۆچيان كىردبوو بن دەسەلاتى
عوسمانىيەكان، بۆيە عوسمانىيەكان ئەوانيان ھەر بە ئىزانى داناو.
۱۹ پىندەجى ناوگە بە ھەلە نوسرا بى.

سنجار

۰۲	۲۸۲۱	كاتىبى دادگاي شهرعى سنجار	سنجار	سالخ ئەفەندى	ئەحمەد تەوفىق ئەفەندى	۳۷۹۲_۰۱
----	------	------------------------------	-------	--------------	--------------------------	---------

ئامىدى

۰۲	۵۵۲۱	نائىبى سوق الشيوخ	ئامىدى	عەبدولعەزىز ئەفەندى	عەبدوللا نورى ئەفەندى	۱۰۱۰_۰۱
۸	۱۰۳۱-ك	موفتىي ئامىدى	ئامىدى	ئەسەد ئەفەندى	ئەحمەد خىرالدين ئەفەندى	۲۷۲۶_۰۱
۶	۱۰۳۱-ك	مودەرىسى ئامىدى	ئامىدى	شەوقى ئەفەندى	مەمەد تەيب ئەفەندى	۲۷۲۷_۰۲
۸	۱۹۲۱-ك	موفتىي ئامىدى	ئامىدى- موسل	عەبدوللا ئەفەندى	مەمەد شوكرى ئەفەندى	۰۲۵۱_۲۰

هەكارى

۵	۰۹۲۱-ك	مودەرىسى زاخۇ	هەكارى	سەيد ئەبۇبەكر حسین ئەفەندى	سەيد ئەلى نامق ئەفەندى	۴۷۹۰_۰۱
۱	۰۸۲۱-ك	مودەرىس	هەكارى	؟	شىخ ئەلئەدين ئەفەندى	۰۲۵۴_۶۸

جۆلەمىزگ ۲۰

۹۱	۲۷۲۱- ۳۳۳۱ر	موفتىي جۆلەمىزگ	جۆلەمىزگ	حاجى سالخ ئاغا	مەلا ياسين ئەفەندى	۲۷۹۴_۰۲
۵	۳۸۲۱-ك	مودەرىسى جۆلەمىزگ	جۆلەمىزگ	فەيسەل قەرەنيزادە ئىسماعيل ئەفەندى	ئەحمەد ئەفەندى	۲۷۹۵_۰۱
۹	۱۹۲۱-ر	مودەرىسى خۇشاب	جۆلەمىزگ	شىخ ياسين ئەفەندى	مەمەد ئەمىن ئەفەندى	۲۸۰۷_۰۳
۴۲	۲۵۲۱-ك	موفتىي هەكارى	جۆلەمىزگ	مەلا عەبدولرحمان ئەفەندى	تەھا ئەفەندى	۳۰۹۸_۰۱
۵	۹۰۳۱-ك	موحزىرى دادگاي شەرعىيى خۇشاب	جۆلەمىزگ	مستەفا ئەفەندى	مەمەد سەبرى ئەفەندى	۳۱۰۸_۰۱

۲۰ جۆلەمىزگ ئىستا ناۋەندى پارىزگاي هەكارىيە له توركيا.

وان

۳۱	۳۶۲۱-ر	موددەریسی بایه زید	وان	شیخ محەمەد ئە فەندی	حوسین ئە فەندی	۰۳۶۰_۰۲
۷۱	۰۵۸۲۱-	موفتیی زیادین	وان	مستە فا ئاغا	عومەر فارووق ئە فەندی	۰۵۹۸_۰۲
	۰۲۹۲۱-ر	موفتیی بولانق	وان	محەمەد شەریف ئە فەندی	عومەر ئە فەندی	۱۹۷۶_۰۲
۷	۰۵۹۲۱-	موفتیی وان	وان	سەید فەھمی ئەرواسی	محەمەد سدیق ئە فەندی	۲۷۶۳_۰۱
۰۱	۰۸۷۲۱-ك	باشکاتی دادگای شەرعیی وان	وان	مستە فا ئە فەندی	بەکر ئە فەندی	۲۷۶۵_۰۱
۸	۰۷۹۲۱-ك	دادگای شەرعیی وان	وان	مستە فا ئە فەندی	محەمەد ئەزیز ئە فەندی	۲۷۶۶_۰۱
۹۱	۰۱۸۲۱-ك	موفتیی شیتاک	وان	ئەحمەد فاتیق	حەسەن حوسنی ئە فەندی	۲۷۷۷_۰۲
۵	۰۹۸۲۱-ر	موفتیی خۆشاب	وان	عەلی ئە فەندی	حەمدی ئە فەندی	۳۰۷۳_۰۲
۶	۰۷۸۲۱-ك ۰۳۳۱-ر	باشکاتی دادگای شەرعیی خۆشاب	وان	مەحمود ئە فەندی	محەمەد عەونی ئە فەندی	۳۰۷۵_۰۱
۹۱	۰۲۸۲۱-ر	ناتیبی ھۆدی	وان	ئیسماعیل ئە فەندی	یوسف ئە فەندی	۳۰۷۹_۰۲
۴	۰۹۹۲۱-ر	کاتی دادگای شەرعیی وان	وان	ئەحمەد بەگ	سدیق ئە فەندی	۳۰۸۵_۰۱
۴	۰۵۷۲۱-ك	بەپۆبەری ئەیتامی وان	وان	محەمەد ئەمین ئە فەندی	ئیسماعیل حەققى ئە فەندی	۳۰۸۷_۰۱
۳	۰۰۳۱-ك	موحزیری دادگای شەرعیی مەحمودی	وان	عەبدولفەتاح ئە فەندی	عەبدولرەزاق ئە فەندی	۳۰۸۹_۰۱
۵	۰۹۸۲۱-	بەپۆبەری ئەیتامی ھەکاری	وان	عەلی ئە فەندی	ئەحمەد ئە فەندی	۳۰۹۰_۰۱
۴	۰۷۰۳۱-	موحزیری دادگای شەرعیی ھەکاری	وان	ریفەعت ئە فەندی	شەوکەت ئە فەندی	۳۰۹۳_۰۲

۵	۲۰۳۱-ك-	کاتبی دادگای شهرعی شیتاک	وان	مسته‌فا ناگا	مه‌قسوود ئه‌فه‌ندی	۳۰۹۵_۰۱
۵	۹۹۲۱-ك-	کاتبی دادگای شهرعی گه‌وه‌ش	وان	محمه‌د تو‌فیق ئه‌فه‌ندی	مسته‌فا نه‌جاتی ئه‌فه‌ندی	۳۱۰۰_۰۱
۳	۷۹۲۱-ك-	به‌رپۆبه‌ری ئه‌یتامی ئه‌ردیش	وان	عابد ئه‌فه‌ندی	محمه‌د ئه‌فه‌ندی	۳۱۰۲_۰۱
۶	۶۰۳۱-ك-	دادگای شهرعی ئه‌ردیش	وان	سواری حسین ئه‌فه‌ندی	سلیمان رفقی ئه‌فه‌ندی	۳۱۰۴_۰۱
۴	۵۰۳۱-ك-	موحازیری دادگای شهرعی ئه‌ردیش	وان	یوسف ئه‌فه‌ندی	عاکف ئه‌فه‌ندی	۳۱۰۵_۰۱
۳	۴۹۲۱-ك-	به‌رپۆبه‌ری ئه‌یتامی خو‌شاب	وان	شیخ حه‌یدر	عه‌بدولقادر ئه‌فه‌ندی	۳۱۰۶_۰۱
۳	۱۰۳۱-ك-	کاتبی دادگای شهرعی خو‌شاب	وان	عه‌بدولره‌حمان ئاغا	مسته‌فا عاصم ئه‌فه‌ندی	۳۱۰۷_۰۱
۶	۸۹۲۱-ك-	کاتبی دادگای شهرعی شه‌مدینان	وان	مسته‌فا ئاغا	خالیید ئه‌فه‌ندی	۳۱۱۰_۰۱
۹	۱۹۲۱- ۳۳۳۱ر	مامۆستای ده‌رسبیژ ۲۱ له بایه‌زید	وان	حاجی مه‌حموود ئه‌فه‌ندی	محمه‌د فه‌یزی ئه‌فه‌ندی	۳۵۴۳_۰۲
۸	۱۸۲۱-ر-	له‌واعیزانی ئه‌سته‌نبول	وان	شیخ مسته‌فا ئه‌فه‌ندی	عه‌بدولحه‌کیم ئه‌فه‌ندی	۴۰۵۰_۰۱
۳	۰۸۲۱-ك-	موقتیی وان	وان	سه‌ید مسته‌فا ئه‌فه‌ندی	سه‌ید ته‌ها ئه‌فه‌ندی	۴۴۶۴_۰۱

شه‌مدینان^{۲۲}

۲۱	۷۸۲۱-ك-	موقتیی شه‌مدینان	شه‌مدینان	مه‌لا ئه‌حمه‌د ئه‌فه‌ندی	عه‌بدولره‌حیم ئه‌فه‌ندی	۲۷۹۸_۰۱
۶	۶۶۲۱-ك-	موده‌رپسی شه‌مدینان	شه‌مدینان	ناصر ئه‌فه‌ندی	ئه‌حمه‌د ئه‌فه‌ندی	۲۷۹۹_۰۱

۲۱ ده‌رسبیژ وه‌رگیزاوی وشه‌ی (درسه‌عام)ی عوسمانییه، ئه‌م زاراویه بۆ ئه‌و مامۆستایانه به‌کارده‌هات که شایسته‌ی ده‌رسگوتنه‌وه بوون و دوازه‌هه‌ عیلمی مه‌لایه‌تیان ته‌واو کردبوو و دواتر له‌ تاقیکردنه‌وه‌ی شایسته‌یی سه‌رکه‌وتوو ده‌بوون. بڕوانه (معجم مصطلحات العثمانیه).

۲۲ شه‌مدینان یان شه‌مزینان قه‌زایه‌کی پارێزگای جۆله‌مێرگ (هه‌کاری)یه، ئیستا ناحیه‌یه‌ک و ۲۲ گوندی به‌سه‌ره‌وه‌یه. له‌ که‌سایه‌تییه‌ ناوداره‌کانی شه‌مدینان شیخ عوبه‌یدوللای نه‌هری یان شه‌مدینی یه.

۵	۱۰۳۱-ك-	كاتىبى دادگاي شەرىعىي شەمىدىنان	شەمىدىنان	سەيد سافى ئە فەندى	سەيد محەمەد ئە فەندى	۳۱۱۱_۰۲
۴	۷۹۲۱-ك-	بەرپۆبەرى ئەيتامى شەمىدىنان	شەمىدىنان	حاجى ئىسماعىل ئە فەندى	محەمەد تاهىر ئە فەندى	۳۱۱۲_۰۱

گەۋەش ۲۳

۱۲	۴۹۲۱-ر- ۲۳۳۱ر	مودەرپىسى وان	گەۋەش	خەتتېزادە موسا ئاغا	سەئىد ئە فەندى	۲۷۶۴_۰۲
۹	۹۹۲۱-ر-	موفتىيى مەعمورەتوۋرەشاد	گەۋەش	شىخ فەھىم ئە فەندى	حەسەن ئە فەندى	۲۸۱۰_۰۱
۸	۰۶۲۱-ك-	موفتىيى گەۋەش	گەۋەش	عەبدولجەللىل ئە فەندى	عەبدولجەللىل ئە فەندى	۳۰۷۶_۰۲
۹	۳۰۳۱-	نائىبى (؟)	گەۋەش	سافى ئە فەندى	تەھا شەھابەدىن ئە فەندى	۳۰۷۸_۰۱
۶	۵۰۳۱-ك-	ئۆدەجى دادگاي شەرىعىي گەۋەش	گەۋەش	ئىبراھىم ئاغا	محەمەد ئاغا	۳۱۰۱_۰۱

چاتاك / شاخ ۲۴

۶	۸۶۲۱-ك-	مودەرپىسى سوپا	چاتاك	عوسمان زوھدى	عەلى عوسمان ئە فەندى	۲۴۶۷_۰۲
---	---------	----------------	-------	--------------	-------------------------	---------

خۇشاب ۲۵

۶۹۱	۷۵۲۱-ك-	موفتىيى مەئموورىيە تو لجەمىدىيە	خۇشاب	مستە فاشەۋقى ئە فەندى	حاجى عەلى سەبرى ئە فەندى	۳۰۷۲_۰۱
۲۱	۳۵۲۱-	موفتىيى ھەكارى	خۇشاب	مەلا ئىسماعىل ئە فەندى	نەزىف ئە فەندى	۳۰۷۴_۰۲

۲۳ گەۋەش ئىستان قەزايە كە سەر بە پارىژگاي (وان).
 ۲۴ شاخ كە بە توركىيە كە چاتاك ى پىندىلېن، قەزايە كى سەر بە پارىژگاي (وان) ە و ۷۸ كىلۇمەتر لە ناۋەندى شاركە دورە، لە سەردەمى عوسمانىيە كاندا سەر بە ھەكارى بوۋە. ژمارەى دانىشتوانە كەى بىست ھەزار كەس.
 ۲۵ ناچىبەى خۇشاب ۲۵ كىلۇمەتر لە شارى وان دورە و واتاى وشە كە بە خۇش تاو يان ناۋى خۇشە، ئەم شوئە بە قەلاى خۇشاب ناسراۋە كە قەلايە كى دېرىنە.

جزيره ٢٦

٧	٢٩٢١ك	موده پىسى عونيه	جزيره	مه محمود مهلا	عەبدولرەحمان نوورى ئە فەندى	٢٠٧٤_٠١
٧	٨٨٢١	موده پىسى سليقان	جزيره	عەبدوللا رحى ئە فەندى	حسین فەھمى ئە فەندى	٢٢٩٣_٠١
٠٥	٠٨٢١ر- ٠٤٣١ر	موفتیبى جزيره	جزيره	حاجى محەمەد ئە فەندى	حاجى ئە محەد حیلمی ئە فەندى	٢٣٠٠_٠١
٤	٣٩٢١ك-	موده پىسى نسیبىن	جزيره	ئە محەد مهلازاده	ئە محەد ئە فەندى	٣٦٠٩_٠١
٠٢	٦٤٢١ك-	موفتیبى قوبرس	جزيره	محەمەد ئە فەندى	عەلى رفقى ئە فەندى	١٩٤٠_٠٣

نسیبىن ٢٧

٥	٣٩٢١ك-	كاتیبى دادگای شەرعیى نوسەیبىن	نوسەیبىن	مهلا رهسول ئە فەندى	عەلى رەزا ئە فەندى	٢٠٨٦_٠١
---	--------	----------------------------------	----------	------------------------	-----------------------	---------

سىپوهرەك ٢٨

٥١	٢٦٢١ك- ٣٢٣١ك	موفتیبى سوپرك	سوپرك/ سوپرهگ	مهلا عەلى حەسەن ئە فەندى	زولفقار ئە فەندى	٢٠٣٤_٠٢
٤	٧٨٢١ك-	بەرپۆهەرى ئەیتام لە دادگای شەرعیى سوپرك	سوپرهگ	شەریف ئە فەندى	محەمەد راغب ئە فەندى	٢٠٨١_٠١
٤	٣٩٢١ك-	موفتیبى سوپرك	سوپرهگ	مهلا مسته فا ئە فەندى	حسین حوسنى ئە فەندى	٢٠٨٢_٠١
٤	٨٩٢١ك-	موقەببىدى دادگای شەرعیى سوپرك	سوپرهگ	حسین سامى ئە فەندى	محەمەد فائق ئە فەندى	٢٠٨٣_٠٣
٤٧	٧٦٢١ك-	موفتیبى سوپرك	سوپرهگ	حاجى ئەيوب ئە فەندى	عوسمان ئە فەندى	٢٢٩٧_٠٢
٠١	٩٦٢١ك- ٩٣٣١ر	موده پىسى سوپرك	سوپرهگ	حاجى محەمەد عەلى ئاغا	حاجى عەبدولقادر ئە فەندى	٤٣٤٦_٠١

٢٦ مەبەست شارى جزيرهى بۆتانه.

٢٧ نسیبىن قەزایه که سەر به ماردین و کەوتۆتە باشورى شارەکه. سنج ناحیه و ٦٦ گوندی بەسەرەویه.

٢٨ سۆرهگ، سۆرهگ، سۆرهگ، سۆرهگ: یەکیک له قەزایهکانى ئورفا (رحا)یە، خەلکەکەى هەمووی کوردن، کەوتۆتە نیوان ئامەد و ئورفا. ژمارهى دانیشوانى ئیستا زیاتر له سەد هەزار کەسە.

۹۱	۳۹۲۱-ك	كاتىبى دادگاى شەرىعىي سۆيۈك	سۆيۈگ	ئەبوزەر زىھنى ئاغا	ھەمزە فەھمى ئەفەندى	۴۴۶۲_۰۱
۲	۹۶۲۱-ك	موفتىي سۆيۈك	سۆيۈگ	حاجى ئەيۈب ئەفەندى	عوسمان ئەسەد ئەفەندى خۇجەزادە	۰۲۵۴_۱۳

۷۱	۰۷۲۱-ك	موفتىي يالۇفا و موفتىي پالۇ	پالۇ ^{۲۹}	قازىزادە حوسىن ئەفەندى	ئەحمەد رەفەت ئەفەندى	۱۰۲۸_۰۱
۰۱	۳۹۲۱-ر	چاودىر (ئۆدەجى) اى دادگاى شەرىعىي ئەرغەنى	پالۇ	عەلىرەزا ئەفەندى	سالخ سوبىحى ئەفەندى	۲۰۹۳_۰۱
۰۴	۰۶۲۱-ك	موفتىي پالۇ	پالۇ	شىخ عەلى ئەفەندى	شىخ حەسەن ئەفەندى	۲۲۹۶_۰۲
۶	۰۲۲۱- ۶۱۳۱	موفتىي مەعمورە تولعەزىز	پالۇ	حاجى حوسىن ئەفەندى	محەمەد خورەم ئەفەندى	۲۸۱۷_۰۲
۹۱	۴۷۲۱-ك	مودەرىسى پالۇ	پالۇ	يوسف ئەفەندى	ئەحمەد حەمدى ئەفەندى	۳۳۶۲_۰۱
۱۱	۴۹۲۱-ك	موفتىي پالۇ	پالۇ	شىخ حەسەن ئەفەندى	عەلىرەزا ئەفەندى ^{۳۰}	۵۳۵۶_۰۱

مادەن ۳۱- ئەرغەنى^{۳۱}

۷	۳۸۲۱-ك	بەرىيەبەرى ئەيتامى باقىيە	مادەن	بەكر ئەفەندى	محەمەد زىھنى ئەفەندى	۲۰۲۶_۰۲
۴	۶۶۲۱-ك	موفتىي مادەن	ئەرغەنى مادەنى	موفتىزادە عەبدولحەمىد ئەفەندى	ئىبراھىم خەلىل ئەفەندى	۲۰۴۱_۰۱

۲۹ پالۇ قەزايەكە سەر بە شارى خەربوت (ئەلەزىز) و بە زىدى شىخ سەئىدى پىرانىش دادەرى، چونگە بنەمالى شىخ سەئىد لەو گوندە نىشتەجى بوونە و لاي خەلكى ناوچەكە شىخ سەئىد بە شىخ سەئىدى پالۇ بانگ دەكرى. دوو ناحىيە و ۵۳ گوندى بەسەرۈيە.

۳۰ مەبەست لىنى شىخ عەلىرەزا كوچك ئەفەندى (۷۷۸۱-۵۲۹۱): كورى شىخ حەسەنى ئەقى موفتى پالۇ كورى شىخ عەلى سېتىيە. لە پالۇ لە داىك بوو. داىكى گولى خانم كچى زىنەل ئاغاي شادى كە بنەچەكەيان دەگەرئىتەو بۇ سەلاھەدىنى ئەيۈبى. زىنەل ئاغاي لە نىزىك قەرەقچان دەريا، مەدرەسەيەكى ھەبوو لە ھەموو لايەكەو فەقى رويان تىدەكرد. شىخ عەلىرەزا سەرەتا لە مەدرەسەكەى باوكى دەستى بە خوئىدن كوردوو. دواتر ھەر لەوئ دەيتە مودەرىس و لە سالى ۶۰۹۱ ئىجازەتى زانستى و تەرىقەت لە باوكى وەردەكرىت و ئەو كاتە تەمەنىيىست و شەش سالان بوو. دواى مردنى باوكى حەوت سالان دەيتە موفتى لە پالۇ، تا ئەو كاتەى لەشكرى ئەتاتورك ھەلدەكوتنە سەر مالەكەى و بە دەستەستراوى لەگەل چل كەس لە ھاۋەلەكانى لەسەر رىنگەى ئەلەزىز دىيانكوژن. تا ئىستائىش كۆرى ئەو چل كەسە ديار نىيە. بروانە (نوسىنەۋەى مەرگ- قەتلوعامى دواى راپەرىنەكەى شىخ سەئىدى پىران، ھىمىن عومەر خۇشناو، زانكۆى سۇران، ۲۰۲، ۱۵۲ل)

۳۱ قەزايەكى سەر بە پارىزگاى ئەلەزىزە بە دوورى ھەشتا كىلۆمەتر و دانىشتوانەكەى بەزۆرى كوردى زازان.

۳۲ ئەرگەنى قەزايەكى دياربەكرە و كەوتۆتە سەر رىنگەى دياربەكر- ئەلەزىز بە دوورى ۸۵ كىلۆمەتر و بەشى زۆرى دانىشتوانەكەى كوردى زازان.

۵۱	-۷۸۲۱	کاتبې دادگای شهرعبي ټهرگهني	ټهرغهني مادهني	عهلي ټه فهندي	بورهاندين ټه فهندي	۲۰۹۵_۰۱
۴	-۰۰۳۱	کاتبې دادگای شهرعبي ټهرگهني	ټهرغهني مادهني	حوسين ټاغا	عهلي عولوي ټه فهندي	۲۰۹۶_۰۱
۴	-۱۸۲۱	موحزيري دادگای شهرعبي ټهرغهني	ټهرغهني مادهني	مه حمود زولفيقار ټه فهندي	محمدهد شريف ټه فهندي	۲۰۹۷_۰۱
۴	-۳۰۳۱	کاتبې دادگای شهرعبي ټهرغهني	ټهرغهني مادهني	ټه حمده ټه فهندي	مسته فا که مال ټه فهندي	۲۰۹۹_۰۲
۴	-۷۸۲۱	کاتبې دادگای شهرعبي ټهرغهني	ټهرغهني مادهني	حه سن ټاغا ټو پالمو غلو	محمدهد شوکري ټه فهندي	۲۱۰۱_۰۱
۵۱	-۰۰۳۱	موقهبيدي دادگای شهرعبي ټهرغهني	ټهرغهني مادهني	خليل ټه فهندي	ټيسماعيل حه قې ټه فهندي	۲۱۰۲_۰۲
۷۱	-۲۷۲۱	موفتي نازميه	که بان مادهني	ټه حمده ټه فهندي دو خانچيزاده	حافز يونس سه بري ټه فهندي	۲۱۸۹_۰۲

بايه زيد- بايزيد ۳

۵	-۷۰۳۱	موقهبيدي دادگای شهرعبي بايه زيد	بايه زيد	عه بدولره زاق ټه فهندي	عارف حيكمهت ټه فهندي	۰۳۲۱_۰۲
۵	-۲۰۳۱	موقهبيدي دادگای شهرعبي بايه زيد	بايه زيد	سالح ټه فهندي	شوکري ټه فهندي	۰۳۶۳_۰۲
۵۲	-۲۷۲۱ ۴۳۳۱	کاتبې دادگای شهرعبي سه نجافي بايه زيد	بايه زيد	که لو ټاغا	سه ليم ټاغا	۰۵۹۲_۰۴
۴	۳۵۲۱	موفتي ليوای بايه زيد	بايه زيد	محمدهد گولشه ن ټه فهندي	مه حمود حه مدي ټه فهندي	۱۳۵۹_۰۲
۷	۰۷۲۱	موده پيسي قه ره کليسسه	بايه زيد	شيخ عه بدوللا ټه فهندي	محمدهد ټه فهندي	۱۵۳۹_۰۱

۳۳ بايه زيد يان بايزيد قه زايه کي سه ر به پارټرگای ناگريبه به دوری ۳۹ کيلومتر له روزه لاته وه، شاري کي که قناره و به کوشکي نيسحاق پاشا و مه زاري ټه حمده دي خاني به ناوبانگه. دوو ناحيه و هه شتاو پينج گوندي به سه روه به.

گيادين ۳۴

۴	-۹۷۲۱	بەرپۆبەرى ئەيتامى گيادين	گيادين	عيسا ئاغا	محەمەد سەئىد ئەفەندى	۰۳۵۸_۰۱
۵	-۱۰۳۱ك	باشكاتى دادگاي شەرىئى سامسۇن	گيادين	عوسمان ئاغا	بەكر فەوزى ئەفەندى	۰۹۳۶_۰۱

ئەپراس ۳۵

۸	-۰۸۲۱ ر۴۳۳۱	موفتىي بايەزىد	ئەپراس	سەيد تەھا ئەفەندى	رەسول ئەفەندى	۰۵۸۶_۰۳
۷	-۶۶۲۱ ر۱۳۳۱	مودەپىسى بتلىس	ئەپراس	مەلا شەرىف ئەفەندى	عەبدولغە فار ئەفەندى	۱۳۰۰_۰۱
۶۱	-۴۹۲۱ر	موفتىي عادلجەواز	ئەپراس	سەيد فەھىم ئەفەندى	مەعصوم ئەفەندى	۲۷۸۱_۰۲

پەرۋارى ۳۶

۲۱	-۰۸۲۱ك	موفتىي پەرۋارى	پەرۋارى	خوجە رەسول ئەفەندى	رەسول زەكى ئەفەندى	۱۹۵۵_۰۳
۴۵	-۴۸۲۱ر	قازى سۇرۇج	پەرۋارى	حوسەين ئاغا	خەلىل جىلمى ئەفەندى	۱۰۷۱_۰۱

۴	؟	مودەپىسى سلېمانى	نەزانراۋ ۳۷	شېخ ئەمىن	شېخ مەعرووف ئەفەندى	۴۰۴۶_۰۱
---	---	------------------	-------------	-----------	------------------------	---------

خىس ۳۸

۱۱	-۶۷۲۱ك	موفتىي خىس	خىس	محەمەد ئاغا	عيسا ئەفەندى	۰۵۶۰_۰۱
----	--------	------------	-----	-------------	--------------	---------

۳۴ گيادين كە بە توركېيەكە دىيادىنە، قەزايەكە سەر بە پارىژگاي ئاگرى يە و دەكەوتتە پۇژئاواى شارەكە. ناحىيەكە و ۶۲ گوندى بەسەرۋەيە.

۳۵ ئەپراس گوندىكە سەر بە قەزاي مەكسى وانە.

۳۶ پەرۋارى ناۋى رەسەمىيە و بە كوردى (خىسخىراى پى دەلېن، قەزايەكە و دەكەوتتە باكوررى پۇژھەلاتى شارى سېرت. لە باكوررەۋە ھىزان، لە پۇژھەلاتەۋە چاتاك و لە باشورۋە شىرخا و ئىروح و لە پۇژئاواۋە شىرقان ھەيە.

۳۷ پېدەچى ھەر خەلكى سلېمانى بى.

۳۸ خىس يان خىنوس قەزايەكى سەر بە شارى ئەرزەپۇمە و ۵۴۱ كىلۇمەتر لە شارى ئەرزەپۇمە دورە و دوو ناحىيە و ۲۸ گوندى بەسەرۋەيە. لە شارۋچكەكەدا كوردى كورمانچ و زازا ھەن.

هانى - هينى ٣٩

٤	٢٠٥٧_٠٢	محهمه د رهشيد ئه فهندى	عيززت ناغا	هانى	نائيبى هزرۆ	٠٠٣١-ك-
٩	٢٠٧٩_٠١	عبدالقادى حيلمى ئه فهندى	ئىسماعيل ئه فهندى	هانى	موده پىسى هانى	٧٧٢١-ك-
٩	٣٣٦٥_٠١	محهمه د صالح ئه فهندى ٤٠	سه عىد به گ	هانى	موده پىسى ئه رگه نى	٩٨٢١-ر-

لجى - لجه ٤١

٦٦	٢٠٣٦_٠١	عبدالرحمه ميد ئه فهندى	حاجى ئه حمه د روشدى ئه فهندى	لجه	موقتى لجه	٧٧٢١-ك-
٣	٢٠٦٨_٠١	عبدالرحمان رحمى ئه فهندى	حاجى ئه حمه د ئه فهندى	لجه	به ريو به رى ئه يتامى لجه	٨٨٢١-ك-
٥	٢٠٦٩_٠١	محهمه د (هادى) ئه فهندى	شىخ سىيغه توللا ئه فهندى	لجه	موده پىسى لجه	٨٦٢١-
٤	٢٠٧٠_٠٢	محهمه د صالح ئه فهندى	عبداللله تىف ئه فهندى	لجه	كاتى دادگاي شه رعى لجه	١٧٢١-ك-
٤	٢٠٧١_٠١	مسته فائى فهندى	عوسمان ئه فهندى	لجه	خزمه تكارى دادگاي شه رعى لجه	٢٨٢١-ك-
٠١	٢٠٧١_٠٢	محهمه د رهشيد وهبى ئه فهندى	عبداللفه تاح ئه فهندى	لجه	كاتى دادگاي شه رعى لجه	١٧٢١-ك-

٣٩ هينى كه له توركيدا به (هانى) ناسراوه، يه كيك له قهزايه كانى دياربه كره و ده كه وئته باكوورى شاره كه به دوورى ٧٩ كيلومه تر و له رۆژه لاته موه لجه، له رۆژئاواوه پيران، له باكوورهوه چهولىگ (بنگۆل) و ئه لعه ريزه. سى ناحيه و نۆزده گوندى به سه ره و ديه.

٤٠ مه به ست لى سالى به گى هينى به كه هاوړى و هاوخه باتى شىخ سه عىدى پيران بووه، سالى به گى هانى/ هينى (٣٧٨١-٥٢٩١): به سالى به گى دياربه كرى و هاننىش ناسراوه، زانا، شاعير، ته ديب، شه رزان، سۆفى و قاره مان بوو. ناوى سالى به گى كورى سه عىد به گى زه رقه عى حوسى نيه، به نه چه كه ي بۆ ميره كانى زه رقه عى ده كه وئته وه. هه ر وه كه له تۆمارى مه شيخه ت به خه تى خۆى نوسيه يتى، كه سه عىد به گى باوكى مير ليووى له شكرى خۆ به خش بووه له شه رى روسيا و له هه رى قارس، هه ر له و سالى شه ريشدا باوكى كۆچى دواى ده كات. سالى به گى له گه ردى ده رى به گان ي قه زاي هاننى دياربه كره له داىك بووه. له چوارسالىدا باوكى كۆچى دواى ده كات و لاي داىكى په روره ده ده كرىت. له قوتابخانه ي روشدييه عوسمانى له هاننى ده ست به خۆئىن ده كات و بروانا مه له و قوتابخانه يه وه رده گرى. پاشان ده ست به خۆئىن دى ئايىنى ده كات له مه درسه ي شىخ مه عروفى هاننى، شىخ محيه دىن، مه لا ئىبراھىمى هاننى. پاشان ده چىته دياربه كره و له مه درسه ي محهمه د زاكى ئه فهندى له مزگه وتى بالقلى ده خۆئىن دىت. هه ر له و مه درسه يه دا ئىچازدى زانستى له سالى ١٩١٠ وه رده گرى. ناوبرا و زمانه كانى كوردى به هه ردوو شيوه ناخاوتنى كورمانج و زازا، عه ربه ي، فارسى، توركى، نه رمه نى و فرهنسىشى ده زانى، هه ر بۆ به ش كرابووه ئه ندامى هه ميشه ي دادگا له ناوچه كه دا. له سالى ١١٩١ ده بىته موفتى له قه زاي ئه رغه نى سه ر به دياربه كره، تا رۆژى شه هيد بوونى بۆ ماوه ي يازده سال له و پۆسته ده مئىن ته وه. له دادگا كه دا له گه ل شىخ نادمى هاننى، موفتى خنس، موفتى پالۆ، موفتى چه باخچور، موفتى گىنج و زۆر له شىخ و زاناي ديكه له سى دارده درىن. له دادگا كه دا وه ك زانراوه سالى به گى به رپرسىا ريه تى ئه و بزاغه ئىسلاميه كورديه ده خاته سه ر شانى خۆى بۆ ئه وه ي شىخ سه عىد و هاوه له كانى پرگارىان بى. تا ئىستايش گۆره كه ي ديار نيه. (بروانه نووسينه وه ي مه رگ، ل ٩٤٢).

٤١ لجه يه كيك له قهزايه كانى دياربه كره و كه وئته نىوان دياربه كره و بنگۆل، ئىستا ئه و شارۆچكه به له سى زده گه ركه پىك دى و په نجاو شه ش گوندى به سه ره و ديه و ناوچه يه كى ستراتىژى و چيايه.

۵	۷۸۲۱-ر-	کاتیبی دووهمی دادگای شهرعی سیلقان	لجه	مسته فا ناگا	ئەحمەد شوکری ئەفەندی	۲۰۸۷_۰۱
۵	۴۹۲۱-ک-	مودەرپسی دیاریه کر	لجه	شیخ ئیبراهیم ئەفەندی	عەبدوللا ئەفەندی	۳۳۶۶_۰۱
۰۱	۳۸۲۱-	موفتی لجه	لجه	حەسەن ئەفەندی	ئەحمەد ئیلھامی ئەفەندی	۵۲۲۴_۰۱
۰۱	۰۳۲۱-ک-	نایب	لجه	محەمەد ئەفەندی	حاجی حەسەن ئەفەندی	۰۲۴۹_۴۸

گیل / ئیغل^{۴۲}

۶	۸۷۲۱-ک-	نایبی ئیغل	گیل/ ئیغل	ئەحمەد ئەفەندی	حەسیب ئەفەندی	۲۰۵۶_۰۲
۳	۰۱۳۱-ک-	خزمەتکاری دادگای شهرعی زۆر	گیل/ ئیغل	گولسەن ناغا	محەمەد شەوقی ئەفەندی	۳۶۰۱_۰۱
۳۱	۷۷۲۱-ک-	نایبی ئیغل	گیل/ ئیغل	ئەحمەد ئەفەندی	محەمەد حەسیب ئەفەندی	۰۲۵۱_۱۵

سیلقان^{۴۳}

۱۱	۲۰۳۱-ک-	مودەرپسی قولپ	سیلقان	مەلا یوسف ئەفەندی	عەبدولرەحمان حیلمی ئەفەندی	۱۹۷۳_۰۱
----	---------	---------------	--------	----------------------	----------------------------------	---------

قولپ^{۴۴}

۵	۴۹۲۱-ک-	خزمەتکاری دادگای شهرعی قولپ	قولپ	شیخ حەسەن ئەفەندی	محەمەد شەریف ئەفەندی	۰۹۳۰_۰۲
۱	۲۸۲۱-ک-	هاجه	قولپ- بتلیس	محەمەد ئەفەندی	عەلی ئەفەندی	۰۲۵۱_۳۸

۴۲ قەزایه کی دیاربه کره به دووری ۲۵ کیلۆمەتر، دانیشتوانه کهی به کوردیی زازاکی قسه ده کهن.
 ۴۳ سیلقان یان فارقین، ناوی فارقین له مهیا فارقینه وه هاتوو و یه کیکه له قەزاکانی دیاربه کر. ده که ویتته سه رینگه ی دیاربه کر-
 سیرت. له رۆژناواوه ناوچه ی ئامەد و حەزرۆیه و له باشوور قەزای بسمل و له باکوور قەزای لجه و له رۆژه لاتیش
 شارۆچکه ی ئەلیهی یه. ئەم قەزایه ۵۷ گوندی به سه ره ویه.
 ۴۴ قولپ یان پاسوور یه کیک له قەزایه کانی دیاربه کره، ۷۲۱ کیلۆمەتر له دیاربه کر دووره و سن ناحیه و په نجا گوندی به سه ره ویه.

هيزان^{٤٥}

٤	٠٧٢١-ر	به پړوبه بري ته يتامې هيزان	هيزان	-	خه ليل ته فهندي	٠٩٥٢_٠١
٦	٠٦٩٢١-ك	به پړوبه بري ته يتامې موتكي	هيزان	شه مسه دين به گ	محهمه د سه عيد ته فهندي	٠٩٥٦_٠١
٧	٠٨٦٢١-ك	موفتيې هيزان	هيزان	خوجزه زاده محهمه د ته فهندي	عه لپره زا ته فهندي	١٩٤٠_٠٤
٨	٠٦٩٢١-ر	موده پيسي هيزان	هيزان	خوجزه زاده ته محهمه د ته فهندي	محهمه د ته مين ته فهندي	١٩٤١_٠٢

غهرزان^{٤٦}

٣	٠٣٩٢١-ك	موفتيې غهرزان	غهرزان	عومهر ته فهندي	نه سرو لالا ته فهندي	١٩٦٢_٠٢
---	---------	---------------	--------	----------------	----------------------	---------

صهور^{٤٧}

٥	٠٤١٣١-ك	موحزيري داد گاي شهرعيې صهور	صهور	عه لي ته فهندي	ته محهمه د جه ميل ته فهندي	٢٠٧٣_٠١
---	---------	--------------------------------	------	----------------	-------------------------------	---------

دياربه كر

٠١	-	نائيبې دېرك	دياربه كر	ته محهمه د ته فهندي	فهيزولالا ته فهندي	٠٠٠٢_٠٢
٥٢	٠٣٩٢١-ك	نائيبې كورجاي	دياربه كر	رامز ته فهندي	ته محهمه د جه ميل ته فهندي	٠٨٧١_٠١
١١	٠٨٦٢١-ر	به پړوبه بري ته يتامې نه ووه	دياربه كر	ئيسما عيل ناغا	ئيسما عيل ته فهندي	٠٩١٧_٠٣
٨١	٠٨٨٢١-ك	كاتبي داد گاي شهرعيې ميسر	دياربه كر	شيخ ته محهمه د ته فهندي	محهمه د فائيق ته فهندي	٠٩١٧_٠٥
٩٤	٠١٧٢١-ك	نائيبې لجه	دياربه كر	سه يد ته محهمه د خلوصي ته فهندي	مه سعود ته فهندي	١١٥٩_٠٣
٤٤	٠٧٥٢١-ك ٧١٣١ ر	موفتيې دياربه كر	دياربه كر	يوسف ناغا	ته محهمه د حيلمي ته فهندي	١٢٤٨_٠١
٣	-	سه ركاتبې داد گاي شهرعيې يالوفا	دياربه كر	-	سليمان ته فهندي	٢٠٤٠_٠٢
٥٢	٠٤٧٢١-ك	كاتبي داد گاي شهرعيې دياربه كر	دياربه كر	خه يرو لالا ته فهندي	زولفيقار ته فهندي	٢٠٤٤_٠٣

٤٥ هيزان: تورك هيزان و كورد خيزان ي پي دلين. قهزايه كي سه به شاري بتليسو و له سالي ٦٣٩١ دا بوته قهزا و ته و او ي خه لكه كه ي كوردن و ناوچه يه كي دلرفينه و زانا و نووسه ري وهك به ديعوزهمان سه عيد ي كورد ي و كه مال فهوزي و مهلا خه ليل سيرتي و سه ليمي سليمان و زوري تر خه لكې ته م ناوچه يه ين.

٤٦ غهرزان ههرميكي فراوانه و ناوي رووبار و دهشتيشه و سه به قهزاي قورتالاني شاري سيتره.

٤٧ ستهور يان ستهورئ كه به توركي سافوري پنده لين، يه كيك له قهزايه كاني پاريزگي ماردينه و ٧٤ كيلومتر له ناوهندي ماردينه وه دووره و سن ناحيه و ٣٣ گوندي به سهروه يه، دانيشتوان ي كورد و ناشوورين.

۸	۰۰۳۱-ر	نایبی هانی	دیاریه کر	عومەر ئە فەندی	محەمەد صابر ئە فەندی	۲۰۵۸_۰۲
۰۱	۰۸۲۱-ک ۲۳۳۱ر	کاتبی زابتی داد گای شەرعیی دیاریه کر	دیاریه کر	شیخ ئەحمەد ئە فەندی	یوسف نەجیب ئە فەندی	۲۰۶۱_۰۱
۴	۰۳۰۳۱-ک	موحزیری داد گای شەرعیی سلیمان	دیاریه کر	عومەر ناغا	محەمەد سەعید ئە فەندی	۲۰۸۷_۰۳
۱۱	۰۶۸۲۱-ک	موقتیی دیاریه کر	دیاریه کر	سەید عەبدولغەنی ئە فەندی	ئیبیراهیم ئە فەندی	۲۲۸۷_۰۱
۴۱	۰۴۶۲۱-ک	موسەویدی موقتیی دیاریه کر	دیاریه کر	یوسف زیا ئە فەندی	مەحمود ئە فەندی	۲۲۸۸_۰۲
۲۲	۰۹۹۲۱-ک	موقتیی بەشیری	دیاریه کر	حوسین حوسنی ئە فەندی	محیەدین ئە فەندی	۲۲۸۹_۰۲
۷	۰۰۳۱- ۱۳۳۱ک	موحزیری داد گای شەرعیی دیشیری	دیاریه کر	ئەحمەد حەمدی ئە فەندی	محەمەد سەعید ئە فەندی	۲۴۲۷_۰۳
۹	۰۴۳۲۱-ک	نایبی ئاچە داغ	دیاریه کر	موسا ئە فەندی	محەمەد سەعید ئە فەندی	۲۸۰۱_۰۱
۰۲	۰۷۷۲۱- ۶۳۳۱ر	مودەریسی قەلای سولتان	دیاریه کر	سادی ئە فەندی	محەمەد نەجاتی ئە فەندی	۳۰۰۲_۰۱
۵۱	۰۱۸۲۱-ک	موقتیی صەور	دیاریه کر	حوسین سالیح ئە فەندی	محەمەد سالیح ئە فەندی	۵۲۸۸_۰۲

چیرمیک^{۴۸}

۹۱	۰۰۳۱-ک	قازی شاربازی	چیرمیک	حوسین ئە فەندی	ئەحمەد فەمی ئە فەندی	۱۱۳۶_۰۱
۸	۰۱۰۳۱-ک	کاتبی داد گای شەرعیی دیاریه کر	چیرمیک	حاجی یوسف ئە فەندی	مستەفا نەدیم ئە فەندی	۲۰۶۵_۰۲
۶	۰۱۸۲۱-ر	مودەریسی ئەرغەنی	چیرمیک	حاجی ئیبیراهیم ناغا	مستەفا وەسفی ئە فەندی	۲۰۹۴_۰۲

گەنج / گینج^{۴۹}

۵	۰۲۹۲۱-ک	نایبی ناحیە ئالاگۆز	گەنج	عەلی حیلمی ئە فەندی	شەوکت ئە فەندی	۰۶۴۳_۰۳
۴	۰۱۰۳۱-ک	کاتبی داد گای شەرعیی گەنج	گەنج	عەبدولکەریم ئە فەندی	عەبدوللا ئە فەندی	۰۸۸۷_۰۱

۴۸ قەزایە کە سەر بە شاری دیاریه کر. لە سالی ۰۲۰۲ دانیشوانە کە ییست هەزار کەس بوو.
 ۴۹ قەزایە کە سەر بە پارێزگە ی چەولیگ (بنگۆل) و کەوتۆتە باشووری رۆژھەلاتی شارە کە.

۰۱_۰۹۶۳	تاتار ئاغا	گونەى ئاغا	گەنج	كاتىبى داد گاي شەرىيى سنجاقى گەنج	۰۳۱-۷۰ك-۶
۰۱_۰۹۶۴	يوسف ئاغا	-	گەنج	ئۆدەجى داد گاي شەرىيى سنجاقى گەنج	۰۳۱-۵۰ك-۴
۰۱_۱۹۶۴	حەسەن ئەقى ئە فەندى	حاجى محەمەد حەمدى ئە فەندى	گەنج	موفتىبى گەنج	۰۳۹۲۱-ك-۰۱

چەبەقچور^۰

۰۱_۰۹۴۰	ئەحمەد ئە فەندى	مەلا محەمەد ئە فەندى	چەبەقچور	مودەپىسى چەبەقچور	۰۳۱-۴۷۲ك-۶
۰۲_۱۹۶۹	شەھابەدىن ئە فەندى	سەيد محەمەد ئە فەندى	چەبەقچور	موفتىبى چەبەقچور	۰۳۱-۷۷۲ر-۴۱

فارتو^{۰۱}

۰۳_۰۹۲۷	روشدى ئە فەندى	محەمەد ئاغا	فارتو	موھزىرى داد گاي شەرىيى فارتو	۰۳۱-۸۹۲ك-۴
۰۱_۱۹۸۴	خالىد ئە فەندى	-	فارتو	موفتىبى فارتو	۰۳۱-۲۹۲ر-۲

كىغى^{۰۲}

۰۱_۰۳۸۴	حاجى محەمەد نورەدىن ئە فەندى	سارى قازيزادە خەلىل ئە فەندى	كىغى	موفتىبى كىغى	۰۳۱-۲۸۲ر-۳
---------	---------------------------------	---------------------------------	------	--------------	------------

بتلىس

۰۲_۰۶۲۰	محەمەد رەشىد ئە فەندى	حوسىن ئە فەندى	بتلىس	خزمەتكارى داد گاي شەرىيى گەلاتە	۰۳۱-۷۶۲ك-۵
۰۱_۰۸۷۳	محەمەد ئەمىن ئە فەندى	قازيزادە عەبدولعەزىز ئە فەندى	بتلىس	نائىبى موتكى	۰۳۱-۹۵۲ر-۹
۰۱_۰۸۸۳	جالالەدىن ئە فەندى	شىخ فازل ئە فەندى	بتلىس	نائىبى موتكى	۰۳۱-۵۹۲ك-۶۱

۵۰ چەبەقچور ناوى كۆنى پارىزگاي بنگۆلى ئىستايە.
 ۵۱ فارتو يان گمگم، قەزايەكە سەر بە شارى مووش، لە باكوورەدە نەرزەروم، لە رۇژناواو چەولىگ، لە رۇژھەلاتەو كۆپ (بولانك) و لە باشوورەدە چىباي شەرفەدىن هەيە. سىج ناحىيە و ۳۹ گوندى بەسەرەويە.
 ۵۲ كىغى قەزايەكى شارى بنگۆلە و ۵۷ كىلۆمەتر لە ناوئەندى شارەكە دوورە. لە بىستەكانى سەددى رابردوودا سەر بە شارى نەرزىجان بوو و دواتر خراوتە سەر شارى بنگۆل و ئىستا ژمارەى دانىشتوانى سەرووى پىنج ھەزار كەسە و ۸۲ گوندى بەسەرەويە.

۷	۸۷۲۱-ك	نائبی نوره دین	بتلیس	مهلا عیسا ئە فەندی	مستەفا عاصم ئە فەندی	۰۸۹۰_۰۵
۵	۷۸۲۱-ك	نائبی ئەزا کپور	بتلیس	سەید محەمەد فازل ئە فەندی	شەمسەدین ئە فەندی	۰۸۹۲_۰۳
۴	۹۰۳۱-ك	کاتبی داد گای شەرعیی سەنجا قی گەنج	بتلیس	وہلی ئاغا	محەمەد شە فیق ئە فەندی	۰۸۹۹_۰۶
۶	۱۸۲۱-ك	موسەو ویدی موقتیی بتلیس	بتلیس	مهلا علی ئە فەندی	ئەحمەد حەمدی ئە فەندی	۰۹۰۲_۰۱
۴	۰۸۲۱-ك	مودەرپیی بتلیس	بتلیس	عەزیز ئاغا	محەمەد حوسین ئە فەندی	۰۹۰۳_۰۲
۴	۱۸۲۱-ك	مودەرپیی بتلیس	بتلیس	سەید محەمەد ئە فەندی	عەبدوڵلا ئە فەندی	۰۹۰۴_۰۱
۵	۵۹۲۱-ك	کاتبی داد گای شەرعیی بتلیس	بتلیس	حاجی ئەحمەد ئە فەندی	عەبدوڵرەحمان ئە فەندی	۰۹۰۵_۰۱
۳	۷۰۳۱-ك	کاتبی داد گای شەرعیی بتلیس	بتلیس	حاجی سەعید ئە فەندی	عەبدوڵرەحمان محەمەد ئە فەندی	۰۹۰۶_۰۱
۴	۴۰۳۱-ك	کاتبی داد گای شەرعیی بتلیس	بتلیس	شیخ ھەمزە ئە فەندی	یەحیا حەقق ئە فەندی	۰۹۰۷_۰۲
۴	۷۰۳۱-ك	مۆحزیری داد گای شەرعیی بتلیس	بتلیس	حاجی عەبدوڵلا ئە فەندی	ئیبیراھیم خەلیل ئە فەندی	۰۹۰۸_۰۳
۵	۶۰۳۱-ر	مۆحزیری داد گای شەرعیی بتلیس	بتلیس	حاجی عوسمان ئاغا	قاسم ئاغا	۰۹۰۹_۰۱
۴	۱۸۲۱-ك	کاتبی داد گای شەرعیی شیرفان	بتلیس	حاجی عەبدوڵلا ئە فەندی	عیسا ئە فەندی	۰۹۱۳_۰۱
۵	۹۸۲۱-ك	کاتبی داد گای شەرعیی پەروار	بتلیس	شیخ شەعبان ئە فەندی	رەجەب ئە فەندی	۰۹۲۲_۰۲
۸	۳۷۲۱-ك	بەرپۆبەری ئەیتامی قارتۆ	بتلیس	شیخ عەبولغەنی ئە فەندی	محەمەد عارف ئە فەندی	۰۹۲۵_۰۱
۵	۰۰۳۱-ك	کاتبی دووہمی داد گای شەرعیی قولپ	بتلیس	رەشید ئاغا	محەمەد رۆشدی ئە فەندی	۰۹۲۸_۰۱
۳	۲۰۳۱-ك	باشکاتبی داد گای شەرعیی مەلازگەرد	بتلیس	حاجی قاسم ئە فەندی	عەبدوڵحەمید وہبی ئە فەندی	۰۹۴۱_۰۱
۵	۲۰۳۱-ر	مودەرپیی مەلازگەرد	بتلیس	مهلا خەتیبزادە سلیمان ئە فەندی	عوسمان ئە فەندی	۰۹۴۷_۰۳

۰۱_۱۹۵۷	محهمه‌د شه‌وکه‌ت ئه‌فهن‌دی	ئه‌حمه‌د ئاغ‌ا	بتلیس	کاتبی داد‌گای شه‌رعیی موتکی	۰۳۱_۹۰ک-	۶
۰۱_۱۹۵۸	فه‌تاح عه‌ونی به‌گ	شه‌مسه‌دین به‌گ	بتلیس	موحزیری داد‌گای شه‌رعیی موتکی	۰۲۱_۹۸ک-	۶
۰۱_۱۹۶۰	ئیسماعیل حه‌ققی ئه‌فهن‌دی	پؤلاد ئاغ‌ا	بتلیس	به‌رئوبه‌ری ئه‌یتامی داد‌گای شه‌رعیی سه‌نجاقی گه‌نج	۰۲۱_۴۷ک-	۷
۰۱_۱۹۳۲	سه‌ید عه‌بدولمه‌جید ئه‌فهن‌دی	سه‌ید عه‌بدوللا	بتلیس	موفتی بتلیس	۰۲۱_۲۹ک-	۳۱
۰۳_۱۹۳۴	سه‌عید ئه‌فهن‌دی	شیخ محهمه‌د ئه‌فهن‌دی	بتلیس	موسه‌ویدی موفتی بتلیس	۰۲۱_۲۹ر-	۰۱
۰۱_۱۹۳۹	عه‌بدولغه‌نی ئه‌فهن‌دی	خه‌لیل ئه‌فهن‌دی	بتلیس	موفتی ئه‌خلات	۰۳۱_۲۰ک-	۳۲
۰۵_۱۹۴۲	محهمه‌د مه‌حفوز ئه‌فهن‌دی	عه‌بدولحه‌مید ئه‌فهن‌دی	بتلیس	موده‌رپسی موتکی	۰۳۱_۴۰ر-	۷۳
۰۱_۳۰۶۸	ئه‌حمه‌د فائیق ئه‌فهن‌دی	عه‌بدولعه‌زیز ئه‌فهن‌دی	بتلیس	نائیبی عادلجه‌واز	۰۲۱_۹۶ک-	۱۵
۰۱_۳۰۶۹	ئیسماعیل حه‌ققی ئه‌فهن‌دی	خه‌تیبزاده عه‌بدوللا ئه‌فهن‌دی	بتلیس	نائیبی هه‌کاری	۰۲۱_۰۵- ۱۲۳۱ر	۳
۰۱_۳۲۸۱	مه‌لا عه‌بدولمه‌جید ئه‌فهن‌دی	ئه‌حمه‌د ئه‌فهن‌دی	بتلیس	باشکاتبی داد‌گای شه‌رعیی هیزان	۰۲۱_۳۸ر-	۵۱
۰۱_۵۳۵۰	مسته‌فا سپری ئه‌فهن‌دی	-	بتلیس	موفتی حه‌ران	-	۲
۰۱_۵۴۰۴	سالخ فه‌وزی ئه‌فهن‌دی	مه‌لا عه‌لی	بتلیس	باشکاتبی داد‌گای شه‌رعیی موتکی	۰۲۱_۰۹ر- ۱۳۳۱ر	۸
۰۳۶_۲۵۱	عه‌بدولقادر قه‌دری ئه‌فهن‌دی	مه‌لا عه‌بدولعه‌زیز ئه‌فهن‌دی	بتلیس	ما‌مؤستای خویندنه‌وه و نووسینی قوتابخانه	۰۲۱_۴۸ک-	۴۱

ئەخلاق^{۵۳}

۹	۰۸۲۱-ك-	نائىبى ناھىيەى مسك	ئەخلاق	شىخ مەحمود ئەفەندى	عوسمان نورى ئەفەندى	۰۸۸۸_۰۴
-	۰۸۲۱-ك-	بەرپۆبەرى ئەيتامى ئەخلاق	ئەخلاق	شىخ مەحمود ئەفەندى	عوسمان نورى ئەفەندى	۰۹۴۹_۰۱
۴	۰۸۸۲۱-ك-	كاتىبى دادگاى شەرىئى ئەخلاق	ئەخلاق	ھاجى تىمور ئەفەندى	ھەسەن تەھسىن ئەفەندى	۰۹۵۰_۰۱
۴	۰۴۸۲۱-ك-	موزىرى دادگاى شەرىئى ئەخلاق	ئەخلاق	ئەھمەد ئاغا	مستەفا ۋەسفى ئەفەندى	۰۹۵۱_۰۱
۴	۰۸۰۳۱-ك-	كاتىبى دادگاى شەرىئى سىنجاقتى گەنج	ئەخلاق	يوسف چاوش	ئىبراھىم ھەققى ئەفەندى	۰۹۶۲_۰۱
۹	۰۲۴۲۱-	موفتىبى وان	ئەخلاق	سادق ئەفەندى	ھوسىن ھوسنى ئەفەندى	۳۰۷۱_۰۲
۴	۰۵۰۳۱-ك-	بەرپۆبەرى ئەيتامى ئەرجىش	ئەخلاق	سولتان ئاغا	ھوسىن ھىلمى ئەفەندى	۳۱۰۳_۰۱

ئەردىش^{۵۴}

۷	۰۷۹۲۱-ك-	نائىبى مەركەزى وان	ئەردىش	ھاجى ھەمزە ئەفەندى	مەھمەد عىزەت ئەفەندى	۰۲۷۷_۰۲
۶۱	۰۵۸۲۱	موفتىبى ئەردىش	ئەردىش	خوجە ھوسىن ئەفەندى	نەھمەد دىن ئەفەندى	۲۷۷۳_۰۲

دەرسىم

۲	۰۷۵۲۱- ۰۸۲۳۱	مودەرىسى گەرپۆك	دەرسىم	عەلى ئەفەندى	ئىسماعىل ئەفەندى	۰۳۳۶_۰۱
۷	۰۶۰۳۱-ك-	موزىرى دادگاى شەرىئى دەرسىم	دەرسىم	ئەمىن ئاغا	جەمال ئەفەندى	۲۹۰۵_۰۱

۵۳ ئەخلاق پان خەلات: قەزايەكە سەر بە شارى بىتلىس و كەوتۆتە باكورى رۇژناۋاى دەرياچەى وانە، دوو ناھىيە و ۶۲ گوندى بەسەرەوبە، شارىكى كەقنارە و گەلىك شوتنەۋارى مېژوبى لى ھەن، وپراى ئەۋەش گەلىك زاناي كوردى لى ھەلگەوتون. ۵۴ ئەردىش كە بە توركى ئەرجىش ى پېدېلېن، يەكىك لە قەزاكانى پارىژگاى (وان) بە دوورى سەد كىلومەتر، لە رۇژناۋارە گەلى ۵ زىلان و لە باشوورەۋە گۇلا وانە. پىش راپەرىنەكەى ئاگرى، ئەردىش سەر بە ئاگرى بوۋە. دوو ناھىيە و ۵۸ گوندى بەسەرەوبە. ۵.

ئۇفاجك^{۵۵}

۴	۵۹۲۱-ك	كاتىبى دادگاي شەرىعىي ئۇفاجك	ئۇفاجك	حوسىن ناغا	دورسون ئەفەندى	۲۸۹۲_۰۱
۴	۲۰۳۱-ك	موحزىرى دادگاي شەرىعىي ئۇفاجك	ئۇفاجك	يوسف ناغا	خدر ئەفەندى	۲۸۹۵_۰۱

مازگرد^{۵۶}

۴	۱۹۲۱-ك	كاتىبى دادگاي شەرىعىي مازگرد	مازگرد ^{۵۷}	عوسمان ناغا	محەمەد رەئوف ئەفەندى	۲۸۶۷_۰۱
۴	۵۷۲۱-ر	بەرپۆبەرى ئەيتامى مازگرد	مازگرد	عەلى ناغا	خدر ئەفەندى	۲۸۶۸_۰۲

گەمىشگەزەك^{۵۸}

۱۲	۱۸۲۱-ك	خزمەتكارى دائىرى مەشىخەت	گەمىشگەزەك	سلىمان ئەفەندى	ئەحمەد روشدى ئەفەندى	۰۳۵۵_۰۱
۶۲	۱۷۶۲۱-ك	كاتىبى مەحفەلى شەرىعىيەت	گەمىشگەزەك	مستەفا ئەفەندى (يەككى) له زانايان	نافز مستەفا حەزمى ئەفەندى	۰۳۹۰_۰۲
۰۳	۱۷۶۲۱-ك ۰۳۳۱ر	نائىبى مەعمورەتولعەزىز	گەمىشگەزەك	خۇجەزادە شىخ عەلى ئەفەندى	بەكر سەدى ئەفەندى	۰۹۸۷_۰۱
۵	۱۹۹۲۱-ك	كاتىبى سەزادە ئىمارەت	گەمىشگەزەك	ئەمىن مەلا	سلىمان ئەفەندى	۱۱۴۷_۰۳

شىرقان^{۵۹}

۴۳	۹۵۲۱-ك ۸۲۳۱ر	ئەندامى ئەنجومەنى تەدقىقات	شىرقان	حاجى محەمەد ئەفەندى	محەمەد خالص ئەفەندى	۰۱۳۵_۰۱
----	-----------------	-------------------------------	--------	------------------------	------------------------	---------

- ۵۵ ئۇفاجك: كورد پۇلور يان پۇلورى پىدەلېن، يەككىكە لە قەزايەكانى پارىزگەى دەرسىم. ۰۲
- ۵۶ مېزگر يان مازگىرد يان مازگىرد: بە توركى مازگرتى پى دەلېن، يەككىكە لە قەزايەكانى شارى دەرسىمە، زۆربەى زۇرى خەلكەكى كوردى كورمانجىن و ھەندىكىش لە بەشى باكوروى شاركە كوردى زازان. سى ناه ۳۱يە و ۶۷ گوند سەر بەم قەزايەن.
- ۵۷ مېزگر يان مازگىرد يان مازگىرد: بە توركى مازگرتى پى دەلېن، يەككىكە لە قەزايەكانى شارى دەرسىمە، زۆربەى زۇرى خەلكەكى كوردى كورمانجىن و ھەندىكىش لە بەشى باكوروى شاركە كوردى زازان. سى ناه ۳۱يە و ۶۷ گوند سەر بەم قەزايەن.
- ۵۸ ئەم قەزايە سەر بە شارى دېرسىمە و بە سنور ددكەوئىتە نىو سنورى خاكى كوردان، شەرەفخاننىش باسى لىودەدكات، بەلام دواى ئەرمەنىيەكان توركمانى زياتر لى نىشتەجى بوونە، بۆيە ئىمەش لە كۆى ھەژدە كەسى لەدايكبوى ئەم قەزايە، تەنيا چوارمان بە نمونە نووسىون.
- ۵۹ شىرقان يان شىروان يان كورفە، قەزايەكى سەر بە شارى سىرتە.

۱۱۷۲_۰۱	حاجى عەبدولمەجىد ئە فەندى	سلىمان ئە فەندى	شىرقان	مامۇستاي زمانى فارسى لە دارولخىلا فەتولعالىيە	۳۶۲۱-ك-۳
۱۹۵۶_۰۱	حوسىن ئە فەندى	رەسوول ئە فەندى	شىرقان	مودەرىسى پەرۋارى	۵۸۲۱-ر-۴
۱۹۷۸_۰۲	عيسا ئە فەندى	رەسوول ئە فەندى	شىرقان	قازى سامسۇن	۱۹۲۱-ك-۳۱
۳۳۹۹_۰۱	يوسف زىيائەدين ئە فەندى	عەبدولرەحمان سامى ئە فەندى	شىرقان	مامۇستاي دەرسىيىز لە فاتح	۱۶۲۱-۱۳۳۱ر-۶۱
۰۲۴۹_۳۰	ئىبراھىم ئە فەندى	؟	شىرقان	نائىبى شىرقان	؟

۶۰. ئەرۋەھ

۰۹۱۹_۰۴	عيسا ئاغا	عەبدوللا ئە فەندى	ئەرۋەھ	ئۆدەجى دادگاي شەرىعىي ئەرۋەھ	۰۹۲۱-ك-۴
---------	-----------	-------------------	--------	------------------------------	----------

۶۱. مەدىنە

۱۷۴۴_۰۱	سەيد ئىسماعىل ئە فەندى	سەيد جەغفەر ئە فەندى	مەدىنە	نائىبى غورون	۸۷۲۱-ك-۶
---------	------------------------	----------------------	--------	--------------	----------

۶۲. بەشىرى

۲۰۹۰_۰۱	يوسف سەدى ئە فەندى	مەلا عەلى ئە فەندى	بەشىرى	مودەرىسى بەشىرى	۲۰۳۱-ك-۳۱
---------	--------------------	--------------------	--------	-----------------	-----------

۶۳. وېژانشار

۲۲۹۸_۰۲	ئىبراھىم ئە فەندى	-	وېژانشار	موفتىي وېژانشار	۷۲۹۱-ك-۳
---------	-------------------	---	----------	-----------------	----------

۶۴. مووش

۰۸۹۷_۰۱	عەلىرەزا ئە فەندى	ئىبراھىم ئە فەندى	مووش	كاتىبى دوۋەمى دادگاي شەرىعىي مووش	۰۰۳۱-ر-۹
---------	-------------------	-------------------	------	-----------------------------------	----------

۶۰. ئەرۋەھ يان بە كوردى (دەي)، قەزايەكى سەر بە شارى سىرتە، لە بەشى رۇژھەلاتىدا شارى شىناخە و لە باكورىدا پەرۋارىيە. ۳۵ كىلۇمەتر لە ئاۋەندى سىرتەۋە دوۋرە. لە سالى ۶۱۰۲ ژمارەى دانىشتوانەكەى نىزىكەى بىست ھەزار كەس بوۋە. ۶۱ ھەندى لە زاناياىنى كورد لە مەككە و مەدىنە لەدايك بوون، لەنىۋ دۆسىمەى مەدىنەدا تەنىبا سەيد ئىسماعىل بەرزنجىمان ناسىيەۋە.

۶۲ بەشىر كە بە كوردىيەكەى قوبىن ى پىدەلەن قەزايەكى پارىژگاي باتمانە و ئىستا لەگەل شاردە تىكەل بۆتەۋە. ۶۳ يەكچ لە قەزايەكانى ئورفايە و تورك پىي دەلەن قىران شەھەر، ئەم قەزايە لە رۇژئاۋادە بە دوۋرى نەۋدە كىلۇمەتر شارى ئورفايە و لە رۇژھەلاتىدا بە دوۋرى ۵۹ كىلۇمەتر شارى ماردىن و لە باكورەۋە بە دوۋرى ۱۹ كىلۇمەتر شارى دىياربەكر و لە رۇژھەلاتىدا جەيلاپنار لەسەر سنورى سوورىيەكەوتتەۋە.

۶۴ مووش ئىستا پارىژگايەكى توركىيە و كەوتتە نىۋان دىياربەكر، بنگۇل، بتلىس و ئەرزەپۇم، زۆربەى ھەرە زۇرى دانىشتوانەكەى كوردن، تەنىبا قەزايە حىكۇمى نەبى عەرەبىن. بۇيە زاناياىنى ئەم قەزايەمان نەخستەنىۋ باسەكەمان.

٤	٩٧٢١-ك-	کاتبی دووه‌می داد‌گای شه‌رعیی مووش	مووش	محهمه‌د ئه‌فه‌ندی	محهمه‌د ره‌شید ئه‌فه‌ندی	٠٩٢١_٠٢
٧	٩٠٣١-ك-	موقه‌بییدی داد‌گای شه‌رعیی فارتۆ	مووش	حوسین حوسنی ئاغا	محهمه‌د نادر ئه‌فه‌ندی	٠٩٢٦_٠٤
٦	٤٠٣١-ك-	کاتبی داد‌گای شه‌رعیی قولپ	مووش	خالید ئه‌فه‌ندی	محهمه‌د کامل ئه‌فه‌ندی	٠٩٢٩_٠٢
٣	٠٩٢١-ك-	به‌رپۆه‌به‌ری ئه‌یتام	مووش	عه‌لی ئاغا	عه‌بدوڵکه‌ریم حیلمی ئه‌فه‌ندی	٠٩٣١_٠١
٤	٨٩٢١-ك-	موقه‌بییدی داد‌گای شه‌رعیی مووش	مووش	ئه‌سکه‌نده‌ر ئه‌فه‌ندی	یوسف ئه‌فه‌ندی	٠٩٣٢_٠٢
٦	٩٩٢١-ك-	موحزیری داد‌گای شه‌رعیی مووش	مووش	تاهیر ئه‌فه‌ندی	محهمه‌د سو‌فی ئه‌فه‌ندی	٠٩٣٣_٠١
٥	٥٠٣١-ك-	موحزیری داد‌گای شه‌رعیی مووش	مووش	زه‌فه‌ر ئاغا	میرزا ئه‌فه‌ندی	٠٩٣٤_٠٣
٤	٨٩٢١-ك-	موقه‌بییدی داد‌گای شه‌رعیی بولانق	مووش	یه‌عه‌قووب ئه‌فه‌ندی	محهمه‌د تو‌فیع ئه‌فه‌ندی	٠٩٣٨_٠٢
٦	٥٩٢١-ك-	به‌رپۆه‌به‌ری ئه‌یتامی مه‌لازگرد	مووش	یه‌عه‌قووب ئاغا	یوسف ئه‌فه‌ندی	٠٩٤٢_٠٢
٣	٣٩٢١-ك-	کاتبی داد‌گای شه‌رعیی مه‌لازگرد	مووش	عومه‌ر ئاغا	عوسمان نووری ئه‌فه‌ندی	٠٩٤٣_٠٢
٩	٣٠٣١-ك-	موحزیری داد‌گای شه‌رعیی مه‌لازگرد	مووش	تاهیر ئاغا	محبه‌دین ئه‌فه‌ندی	٠٩٤٤_٠٣
٥١	٠٧٢١-ر-	موده‌رپسی مه‌لازگرد	مووش	موده‌رپس جه‌عه‌فر ئه‌فه‌ندی	یوسف زیا ئه‌فه‌ندی	٠٩٤٥_٠١
٧	٢٩٢١-ر	موده‌رپسی مه‌لازگرد	مووش	فه‌تحو‌للا ئه‌فه‌ندی	فه‌هیم فه‌همی ئه‌فه‌ندی	٠٩٤٦_٠١
٨	١٦٢١-ك-	موده‌رپسی گهنج	مووش	مه‌لا ده‌رویش ئه‌فه‌ندی	ئه‌حمه‌د ئه‌فه‌ندی	١٩٦٥_٠١
٧	٠٩٢١-ر	موده‌رپسی مووش	مووش	مه‌لا مه‌ولوود ئه‌فه‌ندی	خه‌لیل ئه‌فه‌ندی	١٩٧٤_٠١
٢٢	٨٤٢١- ٢٣٣١-ر	موفتیبی مووش	مووش	عه‌بدو‌للا ئه‌فه‌ندی	محهمه‌د حه‌مدی ئه‌فه‌ندی	١٩٧٤_٠٢
٣	٦٩٢١-ك-	موده‌رپس	مووش	شیخ عه‌بدو‌للا ئه‌فه‌ندی	موفتیزاده حه‌سه‌ن کامل ئه‌فه‌ندی	٠٢٥١_٣٥

سىرت

۳۲	-۷۶۲۱ك-	نائىبى غەرزان	سىرت	حاجى عومەر ئەفەندى	ئىبراھىم ئەفەندى	۰۸۷۷_۰۲
۴۱	-۱۶۲۱ك-	موفتىبى سىرت	سىرت	قازىبى ھەسەن ئەفەندى	ئەحمەد توفىق ئەفەندى	۰۸۸۰_۰۱
۶	-۷۹۲۱ك-	نائىبى فەندك	سىرت	ھەيدەر ئاغا	ھەسەن ھوسنى ئەفەندى	۰۸۸۹_۰۴
۴	-۱۹۲۱ك-	نائىبى سىرت	سىرت	حاجى ەبدوللا ئەفەندى	ھوسىن نائىل ئەفەندى	۰۸۹۴_۰۳
۳	-۰۰۳۱ك-	باشكاتىبى دادگاي شەرىئىي ئەروھ	سىرت	خەلە فزادە سەيفەدىن ئەفەندى	مەھمەد بەھجەت ئەفەندى	۰۸۹۵_۰۲
۰۱	-۴۸۲۱ك-	موفتىبى شىرقان	سىرت	سەيد عوسمان ئەفەندى	ھامد ھەمدى ئەفەندى	۰۹۰۰_۰۱
۸	-۹۹۲۱ر-	باشكاتىبى دادگاي شەرىئىي ئەروھ	سىرت	حاجى ەبدولرەزاق ئەفەندى	خەلىل ئەفەندى	۰۹۱۰_۰۲
۹	-۴۸۲۱ك-	بەرپۇبەرى ئەيتامى شىرقان	سىرت	شىخ سەلىمان ئەفەندى	ئەحمەد خلوسى ئەفەندى	۰۹۱۱_۰۲
۴	-۲۰۳۱ك-	كاتىبى دادگاي شەرىئىي شىرقان	سىرت	ئىسماعىل ھەقى ئەفەندى	ەبدولغەنى ئەفەندى	۰۹۱۴_۰۱
۶	-۹۹۲۱ك-	موقەببىدى دادگاي شەرىئىي شىرقان	سىرت	ھوسىن ئادەم ئەفەندى	ەبدولرەھمان ھەسەب ئەفەندى	۰۹۱۵_۰۱
۶	-۷۰۳۱ك-	كاتىبى دادگاي شەرىئىي ئەروھ	سىرت	مەلا ئەھمەد ئەفەندى	مەھمەد ھىلمى ئەفەندى	۰۹۱۸_۰۳
۵	-۴۰۳۱ك-	كاتىبى دادگاي شەرىئىي پەرۋارى	سىرت	حاجى ەبدولفەتاح ئەفەندى	ەبدولواھىد ھەمدى ئەفەندى	۰۹۲۳_۰۲
۶	-۸۹۲۱ك-	مۆھزىرى دادگاي شەرىئىي پەرۋارى	سىرت	مەھمۇد ئەفەندى	ھەسەن ھوسنى ئەفەندى	۰۹۲۴_۰۳
۵	-۶۹۲۱ك-	كاتىبى دوۋەمى دادگاي شەرىئىي سامسۇن	سىرت	خۇجە ەبدولعەزىز ئەفەندى	بايەزىد ئەفەندى	۰۹۳۷_۰۲
۴	-۳۸۲۱ك-	كاتىبى دادگاي شەرىئىي سىرت	سىرت	حاجى ەلى ئەفەندى	ئەھمەد ھىلمى ئەفەندى	۰۹۵۳_۰۱

۰۱_۰۹۵۴	نورې ته فەندى	بورھانه دين ته فەندى	سيړت	موجزيرى داد گاي شهرعبي سيړت	۰۹۲۱ك- ۴
۰۱_۰۹۵۵	عيسا ته فەندى	محەمەد ته فەندى	سيړت	نۆده جي داد گاي شهرعبي سيړت	۰۴۹۲۱ك- ۵
۰۱_۰۹۶۵	عەبدولقادر فەھمى ته فەندى	مەلا ئەحمەد	سيړت	بەرپۆبەرى ئەيتامى غەرزان	۰۳۹۲۱ك- ۷
۰۱_۰۹۶۶	سالج زېھنى ته فەندى	حاجى ئىبراھيم ته فەندى	سيړت	باشكاتى داد گاي شهرعبي غەرزان	۰۱۰۳۱ك- ۴
۰۲_۱۰۱۳	مستەفا ته فەندى	حاجى محەمەد سادق ته فەندى	سيړت	قازى سەلاحيە	۰۳۰۳۱- ۸۲ ۰۱۳۳۱ر-
۰۱_۱۰۶۶	ئەحمەد تۆفيق ته فەندى	قازى حەسەن ته فەندى	سيړت	موفتيى سيړت	۰۱۶۲۱ك- -
۰۳_۱۹۴۲	خەليل خولقى ته فەندى	حاجى محەمەد ته فەندى	سيړت	موفتيى سيړت	۰۵۸۲۱- ۲
۰۲_۱۹۴۴	حاميد ته فەندى	-	سيړت	مودەريسى سيړت	۰۵۷۲۱- ۲
۰۲_۱۹۵۱	محيەدين ته فەندى	مەلا عەبدولمەجيد ته فەندى	سيړت	موفتيى ئەروح	۰۳۹۲۱ك- ۸
۰۱_۱۹۵۹	عەبدولرەحمان حەسيب ته فەندى	حاجى حوسين ته فەندى	سيړت	موفتيى شيرقان	۰۹۹۲۱ك- ۸
۰۱_۲۷۸۹	عوسمان ته فەندى	مەلازادە حاجى ئەحمەد ته فەندى	سيړت	موفتيى مەحمودى	۰۳۸۲۱ك- ۰۳
۰۱_۵۲۳۹	شىخ عەبدولعەزىز ته فەندى	شىخ خەليل ته فەندى	سيړت	موفتيى شىرخ	۰۳۸۲۱ك- ۲۱
۰۱_۵۶۲۸	مستەفا لوتفى ته فەندى	عەبدولمەجيد ئاغا	سيړت	لە زانايانى سيړت	۰۹۹۲۱ك ۱

ماردين

۰۴_۰۱۶۲	يوسف سدقى ته فەندى	عومەر شەوقى ته فەندى	ماردين	نائىبى موسلى	۰۴۲۱ك- ۵ ۸۱۳۱ر
۰۱_۰۹۲۳	عەبدولغەفوور ته فەندى	سەيد شىخ ئەحمەد حەمدى ته فەندى	ماردين	لە پاىەکانى حەرەمەين	۰۵۵۲۱ك- ۳
۰۱_۱۲۰۸	حوسين حوسنى ته فەندى	ئەيوب سەبرى ته فەندى	ماردين	كاتىبى دادگاي شهرعبي جەزيرە	۰۸۰۳۱ك- ۷

۲۴	ك-۲۷۲۱	نائبی نسیب	ماردین	محەمەد موخلیص ئەفەندی	بەکر ئەفەندی	۱۳۴۰_۰۱
۳۱	ك-۱۶۲۱	نائبی ئەروھ	ماردین	محەمەد مەسعود ئەفەندی	عەبدولوەھاب ئەفەندی	۲۰۲۱_۰۱
۶	ك-۵۶۲۱	موفتیی بەشیری	ماردین	فەیزوللا ئەفەندی	عەبدولكەرىم ئەفەندی	۲۰۳۱_۰۲
۴	ك-۸۵۲۱ ر۹۲۳۱	مودەرپسی ماردین	ماردین	مەلا ئەحمەد ئەفەندی	عەبدولغەنی ئەفەندی	۲۰۳۹_۰۱
۷۳	ك-۳۶۲۱	كاتیبی دادگای شەرعیی ماردین	ماردین	حاجی یونس ئەفەندی	مەحمود موخلیص ئەفەندی	۲۰۴۵_۰۲
۴	ك-۸۷۲۱	نائبی كەربۆران	ماردین	محەمەد عاكف ئەفەندی	عەبدولرەزاق ئەفەندی	۲۰۵۱_۰۱
۷۲	ك-۶۸۲۱	نائبی جزیره	ماردین	عەبدولخەلیل ئەفەندی	تاھیر ئەفەندی	۲۰۵۴_۰۳
۵	ك-۰۷۲۱	نائبی حەسەنكیف و میدیات	ماردین	موسا (؟) ئەفەندی	محەمەد عیزەت ئەفەندی	۲۰۵۵_۰۱
۷	ك-۲۵۲۱	كاتب زابتی دادگا	ماردین	حاجی مستەفا ئەفەندی	قاسم ئەفەندی	۲۰۶۳_۰۱
۷	ك-۷۸۲۱	بەرپۆبەری ئەیتامی عونیه	ماردین	ئەحمەد ئاغا	شەوقی ئەفەندی	۲۰۷۲_۰۱
۴۳	ر-۹۹۲۱	باشكاتیبی دادگای شەرعیی میدیات	ماردین	شیخ ئیسماعیل ئەفەندی	عەبدولرەزاق ئەفەندی	۲۰۷۵_۰۱
۰۱	ك-۷۹۲۱	باشكاتیبی دادگای شەرعیی جزیره	ماردین	یوسف ئەفەندی	جەمالەدین حەقی ئەفەندی	۲۰۷۷_۰۱
۷	ك-۱۹۲۱	بەرپۆبەری ئەیتامی جزیره	ماردین	شیخ مستەفا ئەفەندی	محەمەد توفیق ئەفەندی	۲۰۷۸_۰۲
۴	ر-۷۶۲۱	بەرپۆبەری ئەیتامی نسیب	ماردین	بەکر ئاغا	محەمەد دەرویش ئەفەندی	۲۰۸۴_۰۲
۴	ك-۴۹۲۱	موحزیری دادگای شەرعیی نسیب	ماردین	محەمەد ئەجیب ئەفەندی	صادق بەکر ئەفەندی	۲۰۸۵_۰۲
۴	۶۷۲۱	ئۆدەجی دادگای شەرعیی ماردین	ماردین	عەبدولقادر ئەفەندی	حەسەن ئەفەندی	۲۰۹۱_۰۱
۹	ك-۵۷۲۱	موفتیی ماردین	ماردین	حاجی محەمەد ئەفەندی	حوسین ئەفەندی	۲۲۹۹_۰۱
۳۲	ك-۰۹۲۱	موفتیی میدیات	ماردین	محەمەد عەلی بەگ	محەمەد شاكر ئەفەندی	۲۳۰۲_۰۲
۷	ك-۸۸۲۱	موفتیی نسیب	ماردین	مەلا عەبدوللا ئەفەندی	ئەحمەد حیلمی ئەفەندی	۲۳۰۳_۰۱

٠٢	٧٩٢١-ك	موفتیی نسیین	ماردین	قاسم ئە فەندی	محەمه‌د تاهیر زه‌کی ئە فەندی	٢٣٠٣_٠٢
٨١	٣٧٢١-ك	موفتیی عونیه	ماردین	شیخ مسسته‌ فا ئە فەندی	محەمه‌د عیزه‌ت ئە فەندی	٢٧١٩_٠٢
٦٢	٨٩٢١-ك	موده‌پرسی ماردین	ماردین	شیخ ئە یوب ئە فەندی	ئە حمه‌د ئە فەندی	٣٣٦٧_٠١
٤١	٠٨٢١-ر	موفتیی ره‌ئسولعه‌ین	ماردین	سه‌ید عه‌بدوڵلا وهه‌بی ئە فەندی	عومه‌ر که‌سیف ئە فەندی	٥٢٣٦_٠١
٥٢	٠٥٢١-	موفتیی ماردین	ماردین	حاجی یونس ئە فەندی	ئە حمه‌د حیلمی ئە فەندی شیخزاده	٠١٤٩_١٥
١١	٦٥٢١-ك	نایب	ماردین	شیخ ئە حمه‌د ئە فەندی	سلیمان سالم ئە فەندی	٠٢٥٠_٢٧
٤	٧٩٢١-ك	موسه‌وییدی فه‌توای ماردین	ماردین	قاسم ئە فەندی	ده‌رویش عه‌لی ئە فەندیزاده محەمه‌د تاهیر زه‌کی ئە فەندی	٠٢٥٣_٠٩

میدیات

٥	٥٩٢١-ر ٧٢٣١	موفتیی میدیات	میدیات	حاجی ئیبراهیم عالم ئە فەندی	محەمه‌د ئە مین لوتفی ئە فەندی	٢٠٣٠_٠٣
٢٢	٤٧٢١-ر	کاتبی دادگای شه‌رعیی میدیات	میدیات	موفتیزاده ئیبراهیم ئە فەندی	ئە حمه‌د ئە فەندی	٢٠٤٨_٠٢
٥١	٨٨٢١-ر	موده‌پرسی دیاره‌که‌ر	میدیات	محەمه‌د سه‌عید ئە فەندی	عه‌بدوڵلا ئە فەندی	٢٠٦٦_٠١
٣١	٨٩٢١-ر	موده‌پرسی میدیات	میدیات	مه‌لا عه‌بدوڵره‌حمان ئە فەندی	حوسین ئە فەندی	٣٣٦٣_٠١
٢٢	٦٦٢١-	موفتیی چیرمیک	میدیات	تلۆ ئاغا	ئیبراهیم ئە فەندی	٣٣٦٨_٠١

ئورفا (رحا)

-	٢٨٢١- ٤٢٣١	نایبی قارتال	ئورفا	شیخ محەمه‌د ئە فەندی	مه‌زه‌ه‌ر ئە فەندی	٠٠١٧_٠٣
٩	٠٦٢١-ك	نایبی مکس	ئورفا	عه‌لی نه‌قی ئە فەندی	محەمه‌د ناسیح ئە فەندی	٠٢٩٩_٠٤
٤	٦٨٢١-ك	باشکاتبی دادگای شه‌رعیی خوراسان	ئورفا	ئە حمه‌د لامع ئە فەندی	محەمه‌د صادق ئە فەندی	١٢٢٨_٠٢
٤	٢٨٢١- ٠٥٩١ز	سه‌رۆکی مه‌جلیسی مه‌شایخ	ئورفا	شیخ عه‌بدوڵقادر ئە فەندی	سه‌فوه‌ت ئە فەندی	١٣٧٣_٠٣

۳	ك-۶۷۲۱-	موفتیی سوروج ^{۶۵}	ئورفا	سالخ ئاغا	عەباس وەسپق ئەفەندی	۱۴۰۹_۰۱
۷	۸۷۲۱-	مودەپپسی حەوران	ئورفا	-	محەمەد ئەمىن ئەفەندی	۱۴۸۳_۰۳
۴۱	۸۶۲۱-	موفتیی حەران	ئورفا	عەبدولرەحمان ئەفەندی	محەمەد ئەمىن ئەفەندی	۱۶۱۹_۰۲
۱۱	ك-۰۴۲۱-	موفتیی ئورفا	ئورفا	عەبدوللا ئەفەندی	عەبدوللەتېف جەمالەدین ئەفەندی	۱۶۲۴_۰۱
۴	۴۷۲۱-	بەرپۆبەرى ئەیتامى ئورفا	ئورفا	سەلىم ئەفەندی	موسلىم حىلمى ئەفەندی	۱۶۲۵_۰۱
۶۱	۴۷۲۱-	موفتیی ئورفا	ئورفا	موفتیزادە عەبدولرەحمان ئەفەندی	موسلىم ئەفەندی	۱۶۳۰_۰۲
۸	ك-۱۸۲۱-	مودەپپسی سوروج	ئورفا	سالخ ئەفەندی	بەكر سەدى ئەفەندی	۱۶۴۶_۰۲
۵	ك-۶۰۳۱-	موباشىرى دادگای شەرعىي سوروج	ئورفا	مستەفا ئەفەندی	محەمەد شەفىق ئەفەندی	۱۶۶۷_۰۱
۶	ك-۸۹۲۱-	بەرپۆبەرى ئەیتامى سوروج	ئورفا	محەمەد ئەفەندی	مستەفا فائىق ئەفەندی	۱۶۶۸_۰۱
۳	۲۷۲۱-	مودەپپسی ئورفا	ئورفا	شىخ مستەفا ئەفەندی	عومەر حەقى ئەفەندی	۱۶۸۳_۰۳
۶	۴۹۲۱	مودەپپسى بېرەجىك	ئورفا	حاجى محەمەد ئەفەندی	بەكر سەدى ئەفەندی	۱۶۸۴_۰۱
۵	ك-۵۷۲۱-	مودەپپسى حەلەب	ئورفا	سەید یەحیا ئەفەندی	حوسەین ئەفەندی	۲۱۴۶_۰۱
۷۵	۲۷۲۱ر -۱۳۳۱ر	موفتیی سوروج	ئورفا	مەلا محەمەد ئەفەندی	عەبدولقادر ئەفەندی	۲۱۹۴_۰۱
۴	-	خزمەتكارى بەرپۆبەرى ئەوراق	ئورفا	-	محەمەد ئاغا	۴۰۲۰_۰۱
۵	ك-۹۹۲۱-	مودەپپسى حەران	ئورفا	یەعقوب ئەفەندی	خەلىل حەقى ئەفەندی	۴۲۰۵_۰۱
۱۱	ك-۴۸۲۱-	مودەپپسى ئورفا	ئورفا	شىخ ئەحمەد رفاعى ئەفەندی	عەبدولرەحمان خالص ئەفەندی	۴۴۳۹_۰۱
۶	ك-۰۰۳۱-	باشكاتىبى دادگای شەرعى سوروج	ئورفا	سالخ ئەفەندی	بەكر فەرىد ئەفەندی	۴۴۶۶_۰۱

۶۵ سوروج قەزایەکی شاری ئورفا یە و هەموو دانىشتوانەكەى كوردن.

خه‌رپووت

۱۴	ك-۹۷۲۱	ژمېرياري به‌يتولمال	خه‌رپووت	حافز سليمان ئه‌فهندي	حافز عوسمان نووري ئه‌فهندي	۰۱۲۶_۰۲
۶۱	ك-۶۶۲۱	خزمه‌تكارى دارايى	خه‌رپووت	عوسمان ئاغا	حوسين ئاغا	۰۳۱۰_۰۱
۱	ك-۷۱۳۱	ئه‌قيبولئه‌ شراق	خه‌رپووت	عه‌بدولرحمان ئه‌فهندي	مسته‌فا توفيق ئه‌فهندي	۰۸۹۹_۰۷
۴	ك-۶۷۲۱	موده‌رپيسى مه‌عموورده‌تولعه‌زیز	خه‌رپووت	حاجى عوسمان ئاغا	عومهر عه‌ونى ئه‌فهندي	۲۶۵۸_۰۲
۴	ك-۶۷۲۱	موسه‌وييدى موفتبي مه‌عموورده‌تولعه‌زیز	خه‌رپووت	محهمه‌د عه‌لى ئه‌فهندي	ئه‌حمه‌د ئه‌سعه‌د ئه‌فهندي	۲۶۵۹_۰۱
۳۱	ك-۱۷۲۱	زابت كاتبي داد گای شه‌رعبي مه‌عموورده‌تولعه‌زیز	خه‌رپووت	مسته‌فا سه‌برى ئه‌فهندي	ئيسماعيل حه‌قى ئه‌فهندي	۲۶۶۲_۰۲
۰۱	ر-۸۲۱ ر ۳۳۳۱	موحزيرى داد گای شه‌رعبي مه‌عموورده‌تولعه‌زیز	خه‌رپووت	حاجى يوسف ئه‌فهندي	محهمه‌د عه‌لى ئه‌فهندي	۲۶۶۶_۰۲
۱۲	ر-۸۵۲۱ ر ۳۳۳۱	موفتبي خه‌رپووت	خه‌رپووت	وده‌ليه‌دين ئه‌فهندي	عومهر فه‌مى ئه‌فهندي	۲۶۶۹_۰۴
۲۱	۱۷۲۱	موده‌رپيسى خه‌رپووت	خه‌رپووت	حاجى عه‌لى ئه‌فهندي	مسته‌فا سه‌فوه‌ت ئه‌فهندي	۲۶۷۰_۰۳
۱۱	ر-۸۷۲۱	موفتبي نازميه‌ ^{۶۶}	خه‌رپووت	ئه‌حمه‌د عاصم ئه‌فهندي	ئيبراهيم ئه‌فهندي	۲۶۸۷_۰۳
۲۱	ر-۰۷۲۱ ر ۲۳۳۱	موفتبي چارشه‌نجاك	خه‌رپووت	قارده‌مان ئه‌فهندي	ئيسماعيل ئه‌فهندي	۲۶۸۷_۰۴
۲۲	ر-۷۴۲۱ ر ۱۱۳۱	موفتبي كه‌بان	خه‌رپووت	حوسين ئه‌فهندي	محهمه‌د ره‌فعه‌ت ئه‌فهندي	۲۸۱۹_۰۲
۴	ك-۲۹۲۱	نائيبى په‌رته‌ك ^{۶۷} ده‌رسيم	خه‌رپووت	قاپانزاده‌ حه‌سه‌ن ئه‌فهندي	مسته‌فا سه‌برى ئه‌فهندي	۲۸۲۶_۰۳
۵	ك-۲۹۲۱	موده‌رپيسى ناحيه‌ى په‌رته‌ك	خه‌رپووت	حافز ئه‌فهندي	عومهر ئه‌فهندي	۲۸۵۴_۰۱
۵۱	ك-۷۵۲۱	زابت كاتبي داد گای شه‌رعبي مه‌عموورده‌تولعه‌زیز	خه‌رپووت	حهمه‌ن ئاغا	ئيبراهيم ئه‌فهندي	۲۸۵۵_۰۱
۳	ك-۹۹۲۱	باشكاتبى داد گای شه‌رعبي نازميه‌	خه‌رپووت	ئه‌حمه‌د ئاغا	مسته‌فا راغيب ئه‌فهندي	۲۸۶۱_۰۱

۶۶ نازميه‌: قسله‌يان قزل كلېسه‌شى پنده‌لين، يه‌كېك له قه‌زايه‌كانى پارېژگه‌ى ده‌رسيمه. سى ناحيه و ۶۲ گوندى به‌سه‌ره‌ديه‌.
۶۷ پېرته‌گ يان په‌رته‌ك قه‌زايه‌كى سه‌ر به شارى ده‌رسيمه، چوار ناحيه و ۷۴ گوندى به‌سه‌ره‌ديه‌.

٤	٦٠٣١-ر	موقەببیدی دادگای شەرعیی خەریووت	خەریووت	بەکر ئە فەندی	محەمەد زولفی ئە فەندی	٢٨٨٧_٠١
٥	٢٨٢١-ك	لە کاتبانی دادگای شەرعیی خەریووت	خەریووت	محەمەد عەلی ئە فەندی (موفتی)	یونس عەونی ئە فەندی	٢٨٨٨_٠١
٧	٥٨٢١-ك	بەرپۆبەری ئەیتامی خەریووت	خەریووت	حاجی عەلی رەزا ئە فەندی (لە زانیانی خەریووت)	محەمەد بەهائەدین ئە فەندی	٢٨٨٩_٠١
٤	٧٠٣١-ك	ئۆدەجی دادگای شەرعیی خەریووت	خەریووت	محەمەد حەنە فی ئە فەندی	ئەحمەد فەرید ئە فەندی	٢٨٩٠_٠١
٤	٨٦٢١-ر	بەرپۆبەری ئەیتامی ئۆ فاجک	خەریووت	حاجی حەسەن ئاغا	عەبدولرەحمان ئە فەندی	٢٨٩٣_٠١
٦	١٧٢١-ك	موسەوویدی موفتی دەر سیم	خەریووت	محەمەد ئاغا	مستەفا صەبری ئە فەندی	٢٩١٠_٠٢
٧١	١٨٢١-ك	موفتی خەریووت	خەریووت	عومەر وەلیەدین ئە فەندی	مەحمود کامل ئە فەندی	٣٢٢٧_٠٢
٤١	٥٥٢١-ر ٩٢٣١	مامۆستای دەرسیژ لە بایەزید	خەریووت	عەبدوللا ئە فەندی	ئەبویەکر ئە فەندی	٣٤٧٢_٠١
٤	٦١٣١-ر	مامۆستای بایەزید و موسەوویدی فەتواخانە ^{٦٨}	خەریووت	-	حەسەن ناعمی ئە فەندی	٣٥٦٧_٠١
٢	-	مامۆستای دەرسیژ	خەریووت	-	ناعم ئە فەندی	٣٥٨٦_٠٢
٢	١٨٢١-ك	یەکیك لە زانیان	خەریووت	قۆجە عەلیزادە حەسەن ئە فەندی	محەمەد فەوزی ئە فەندی	٠٢٥٢_٢٤
٥١	-	موددەپرسی مەدرەسە ی کامل پاشا	خەریووت	عومەر نوحمان ئە فەندی	عەبدولرحەمید حەمدی ئە فەندی	٠٢٥٢_٢٥
٢	٩٧٢١-ك	موددەپرس	خەریووت	ئەحمەد عاصم ئە فەندی	ئیبیراهیم ئە فەندی	٠٢٥٢_٢٦

٦٨ فەتواخانە: بریتی بوو لە ژووری ئەمینی فەتوا کە لە تەنیشت ژووری ئیخولئیسلا مەوه بوو.

مه عموره تولعه زيز (ئه لعه زيز-ئه لايغ)

۴	۸۸۲۱-	كاتىبى موحاسه بهى عيلميه	مه عموره تولعه زيز	ئه حمه د ناغا	محه مه د حيكمت ئه فهندي	۰۱۱۳_۰۱
۹	۳۹۲۱-ك	كاتىبى موحاسه بهى عيلميه	مه عموره تولعه زيز	محه مه د خلوصى ئه فهندي	ئه حمه د حيلمى ئه فهندي	۰۱۱۶_۰۱
۵۱	۱۷۲۱-ك	ئه قىبولئه شراف	مه عموره تولعه زيز	حاجى حه سهن ئه فهندي (له زانايانى خه رپووت)	ئىبراهيم روشدى ئه فهندي	۰۲۶۸_۰۱
-	۵۰۳۱-	له ناغايانى مه شيخه تى عوليا	مه عموره تولعه زيز	موسا تيمور ناغا	عومر ئه فهندي	۰۲۹۰_۰۳
۳	۳۹۲۱-ك	ئۆده جى دهرس به وه كالت	مه عموره تولعه زيز	ئه حمه د ناغا	حوسين ناغا	۰۳۱۸_۰۲
۲	۹۰۳۱-	خزمه تكارى فه رمانگه مه شيخه	مه عموره تولعه زيز	حه سهن ئه فهندي	مسته فا ئه فهندي	۰۳۲۳_۰
۳	۷۸۲۱-ك	به رپوه به رى ئه يتامى كوروجاى	مه عموره تولعه زيز	عه بدوللا ئه فهندي	مسته فا ئه فهندي	۰۳۴۸_۰۴
۹۱	۹۴۲۱-ك	نائىبى ئىچهل	مه عموره تولعه زيز	ئىبراهيم ئه فهندي	حوسين سه برى ئه فهندي	۰۴۳۸_۰۲
۸۱	۵۴۲۱-ك	موفتېبى حصن منصور	مه عموره تولعه زيز	مه لا ئه حمه د	روشدى ئه فهندي	۱۰۱۵_۰۲
۵۴	۸۷۲۱-ك	نائىبى قه رپنار	مه عموره تولعه زيز	مسته فا سه برى ئه فهندي قه ره مه حمودزاده (له نائىبه كان)	حه سهن ته حسين ئه فهندي	۱۱۴۲_۰۲
۷	۱۸۲۱-ك	نائىبى دهرسيم	مه عموره تولعه زيز	به كر ئه فهندي	عومر ئه فهندي	۱۸۴۶_۰۲
۷	۱۹۲۱-ك	باشكاتىبى دادگاي شه رعى پوتورگه	مه عموره تولعه زيز	محه مه د ئه فهندي	محه مه د ئه فهندي	۲۶۴۹_۰۱
۵	۲۷۲۱-ك	نائىبى سه گه دين	مه عموره تولعه زيز	ده روئش ئه فهندي	مسته فا ئه فهندي	۲۸۲۷_۰۲
۶	۲۹۲۱-ك	نائىبى ناحيه كه لال سه ر به قه زاي ئوفاچك	مه عموره تولعه زيز	شىخ عومر	حه سهن ئه فهندي	۲۸۳۸_۰۱
۷	۹۷۲۱-ك	نائىبى شىخ حاجى	مه عموره تولعه زيز	حاجى حوسين ئه فهندي	عوسمان ئه فهندي	۲۸۴۲_۰۲
۷	۱۸۲۱-ر	نائىبى ناحيه قه ره جه	مه عموره تولعه زيز	عوسمان ئه فهندي	مىقاد ئه فهندي	۲۸۴۵_۰۱

۷۱	۰۰۳۱-ك	نائىبى ناھىيەى چاىكەرەتالى لە مەعمورەتولعەزىز	مەعمورەتولعەزىز	ھەسەن ئاغا	فازل ئەفەندى	۲۸۴۷_۰۱
۲	۳۸۲۱-ك	نائىبى ئەيتام لە مەعمورەتولعەزىز	مەعمورەتولعەزىز	ھوسىن ئەفەندى	رەشىد ئەفەندى	۲۸۴۸_۰۱
۸۱	۸۵۲۱-ك	مامۇستاي دەرسىتېر	مەعمورەتولعەزىز	ھاجى مستەفا ئاغا	عەبدوللەتېف ئەفەندى	۳۴۲۰_۰۱
۱	۵۶۲۱-ك	مودەرىس- موعەلىم	مەعمورەتولعەزىز	ھاجى ئىبراھىم ئەفەندى	ھاجى ھافىز عەبدولرەھىم ئەفەندى	۰۲۴۹_۲۹
۳	۲۶۲۱-ك	سەرۆكى دادگاي بەرايى سېرت	مەعمورەتولعەزىز	مەھمەد تورھان ئەفەندى	ھافىز سالىھ سامى ئەفەندى	۰۲۵۰_۴۱